

บทที่ 5

การทดสอบและสรุปผล

ในบทนี้จะกล่าวถึงการทดสอบเครื่องมือแปลงแผนภาพคลาสเป็นข้อกำหนดเขต และวิเคราะห์ข้อกำหนดเขตที่ได้โดยการสร้างเงื่อนไขก่อน การสร้างกรณีทดสอบ และการทดสอบทฤษฎีบท

5.1 ขั้นตอนการติดตั้งโปรแกรม

ทำการติดตั้งโปรแกรม CDZ โดยการเรียก SETUP.EXE แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนที่โปรแกรมแนะนำเพื่อติดตั้งเครื่องมือ สำหรับวิธีการใช้งานโปรแกรม CDZ สามารถศึกษาได้จากภาคผนวก ก

5.2 สภาพที่ใช้ทดสอบโปรแกรม

เครื่องคอมพิวเตอร์และระบบปฏิบัติการที่ใช้ในการทดสอบ มีรายละเอียดดังนี้

- คอมพิวเตอร์พีซี Pentium 4 1.6 กิกะเฮิร์ต
- หน่วยความจำหลัก 512 เมกะไบต์
- ฮาร์ดดิสก์ความจุ 60 กิกะไบต์
- ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์วินโดวส์ 2000

5.3 ระบบที่ใช้ทดสอบโปรแกรม

ขั้นตอนการทดสอบเครื่องมือซอฟต์แวร์ มีลำดับดังนี้

- กำหนดระบบที่ใช้ทดสอบ ซึ่งมี 3 ระบบคือ ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (IS for a school) [7] ระบบฐานข้อมูลถังเลี้ยงปลา (Aquarium Database) [15] และระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ (Automatic Teller Machine) [16]

- สร้างข้อกำหนดเขตของแต่ละระบบที่ใช้ทดสอบจากแผนภาพคลาสของระบบ
- ตรวจสอบวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขตที่ได้โดยใช้ Z/EVES
- ตรวจสอบเค้าร่างของข้อกำหนดเขตที่สร้างขึ้น ว่าเค้าร่างแต่ละเค้าร่างเป็นไปตามกฎการแปลงแผนภาพคลาสเป็นข้อกำหนดเขตในบทที่ 3 หรือไม่ และนับจำนวนเค้าร่างทั้งหมดในแต่ละระบบ
- วิเคราะห์ข้อกำหนดเขตที่ได้โดยใช้ Z/EVES โดยการสร้างเงื่อนไขก่อน การสร้างกรณีทดสอบ และการทดสอบทฤษฎีบท การสร้างเงื่อนไขก่อนเป็นวิธีที่ใช้เพื่อตรวจสอบการดำเนินการพื้นฐานว่าสถานะก่อนของการดำเนินการนั้น ๆ มีความถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาด ซึ่งถ้าหากเงื่อนไขก่อนเป็น

เท็จแสดงว่าการนิยามมีความขัดแย้งกัน นั่นคือไม่มีสถานะก่อนที่เหมาะสม แต่ถ้าหากเงื่อนไขก่อนเป็นจริงแสดงว่าสถานะก่อนของการดำเนินการพื้นฐานนั้นถูกต้อง ส่วนการสร้างกรณีทดสอบเป็นการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้เมื่อมีการทำกับการดำเนินการพื้นฐานต่าง ๆ เป็นลำดับกัน และการทดสอบทฤษฎีบทเป็นการตรวจสอบข้อกำหนดโดยการสร้างเป็นทฤษฎีบท โดยในงานวิจัยนี้จะทำการทดสอบค่าของตัวแปรเข้าเมื่อมีการทำกับการดำเนินการพื้นฐานต่าง ๆ เป็นลำดับกัน

สำหรับรายละเอียดในการทดสอบระบบทั้ง 3 ระบบ ดังนี้

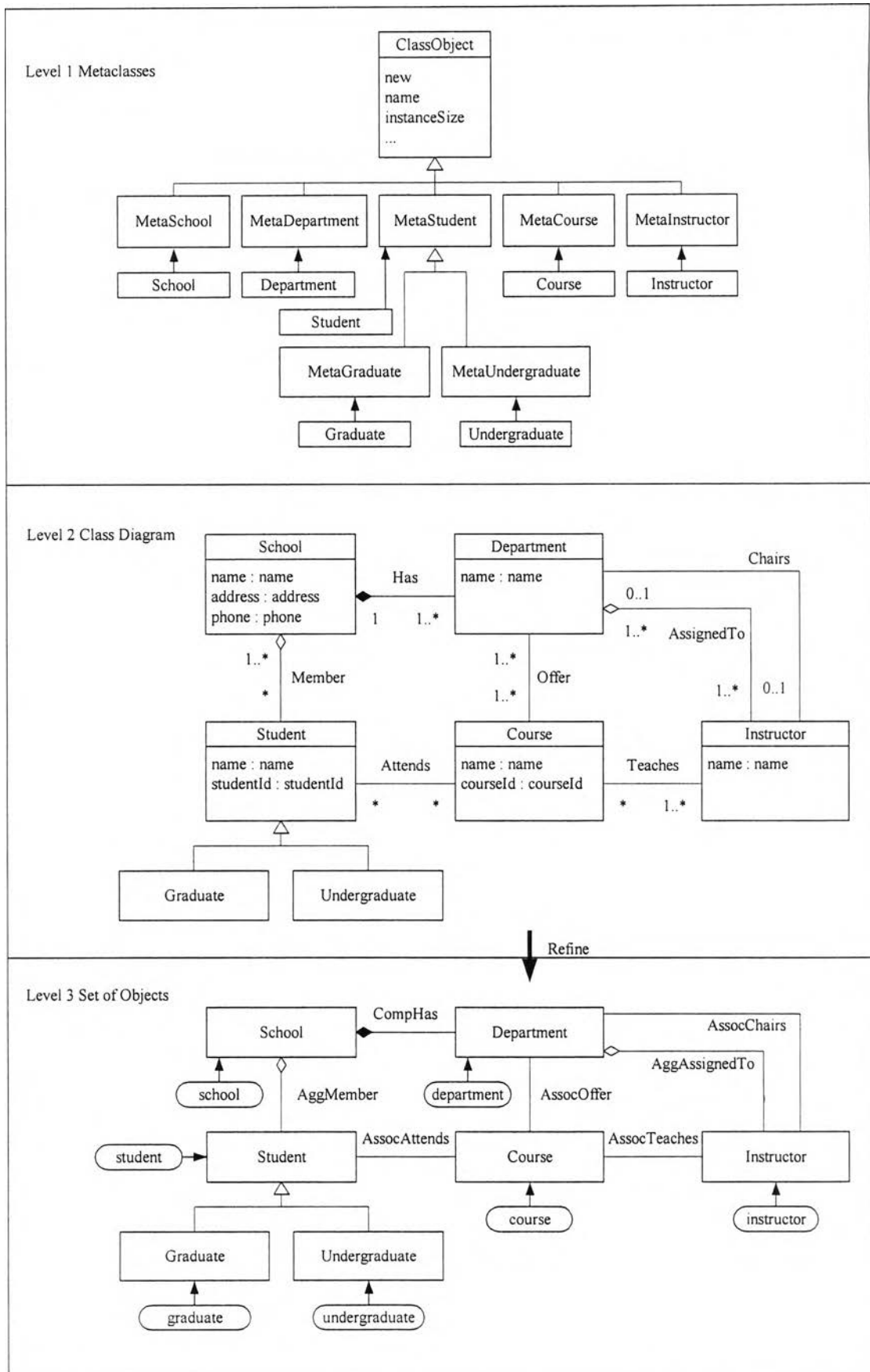
5.3.1 ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา เป็นระบบที่ใช้ในการบริหารงานเกี่ยวกับสถานศึกษา โดยนิสิตที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของสถานศึกษานั้นจะสามารถลงทะเบียนเรียนได้ โดยวิชาที่เปิดให้ลงทะเบียนเรียนนั้น อาจเปิดโดยแผนกต่าง ๆ หนึ่งหรือหลายแผนกก็ได้ และต้องมีผู้สอนอย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งผู้สอนแต่ละคนจะต้องสังกัดอย่างน้อยหนึ่งแผนก และอาจเป็นหัวหน้าแผนกใด ๆ ได้เพียงหนึ่งแผนกเท่านั้น นอกจากนี้ นิสิตยังแบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ นิสิตหลักสูตรปริญญาบัณฑิต และนิสิตหลักสูตรที่สูงกว่าปริญญาบัณฑิต ดังในรูปที่ 5.1 ในระดับที่ 2 แสดงแผนภาพคลาสของระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

จากรูปที่ 5.1 สามารถสร้างเป็นข้อกำหนดเขตของระบบสารสนเทศของสถานศึกษาได้ดังรูปที่ 5.2 โดยข้อมูลนำเข้าและข้อกำหนดเขตที่ได้จากเครื่องมือซอฟต์แวร์ ที่อยู่ในรูปแท่งของลาเท็กซ์แสดงในภาคผนวก ข

การตรวจสอบผลลัพธ์ของข้อกำหนดเขตที่สร้างขึ้น โดยตรวจสอบวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขตที่ได้ และวิเคราะห์ข้อกำหนดเขตที่สร้างจากระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ได้ดังนี้

- 1) ตรวจสอบวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขตที่ได้โดยใช้ Z/EVES พบว่าข้อกำหนดที่ได้นั้นมีความถูกต้องตามวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขต
- 2) ระบบสารสนเทศของสถานศึกษามีจำนวนคลาสทั้งหมด 7 คลาส และมีความสัมพันธ์ทั้งหมด 7 ความสัมพันธ์ เมื่อตรวจสอบเค้าร่างของข้อกำหนดเขตที่สร้างขึ้น พบว่าเค้าร่างทุกเค้าร่างในระบบสารสนเทศของสถานศึกษา เป็นไปตามกฎการแปลงแผนภาพคลาสเป็นข้อกำหนดเขตในบทที่ 3 และเมื่อนับจำนวนเค้าร่างทั้งหมดในระบบได้ผลดังนี้
  - จำนวนเค้าร่างคลาสมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ School Department Student Course Instructor Graduate และ Undergraduate
  - จำนวนเค้าร่างเพิ่มเติมของคลาสมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ SchoolExt DepartmentExt StudentExt CourseExt InstructorExt GraduateExt และ UndergraduateExt
  - จำนวนเค้าร่างความสัมพันธ์มีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ CompHas AggMember AggAssignTo AssocChairs AssocAttends AssocOffer และ AssocTeaches

รูปที่ 5.1 ระดับของการสร้างข้อกำหนดเขตของระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

<p>[<i>SCHOOL</i>, <i>NAME</i>, <i>ADDRESS</i>, <i>PHONE</i>] [<i>DEPARTMENT</i>] [<i>STUDENT</i>, <i>STUDENTID</i>] [<i>COURSE</i>, <i>COURSEID</i>] [<i>INSTRUCTOR</i>]</p> <hr/> <p>—<i>School</i>— <i>name</i> : <i>NAME</i> <i>address</i> : <i>ADDRESS</i> <i>phone</i> : <i>PHONE</i></p> <hr/> <p>—<i>SchoolExt</i>— <i>school</i> : $F \text{ SCHOOL}$ <i>schoolAttrs</i> : $\text{SCHOOL} \rightarrow \text{School}$</p> <hr/> <p>dom <i>schoolAttrs</i> $\subseteq$ <i>school</i></p> <hr/> <p>—<i>Department</i>— <i>name</i> : <i>NAME</i></p> <hr/> <p>—<i>DepartmentExt</i>— <i>department</i> : $F \text{ DEPARTMENT}$ <i>departmentAttrs</i> : $\text{DEPARTMENT} \rightarrow \text{Department}$</p> <hr/> <p>dom <i>departmentAttrs</i> $\subseteq$ <i>department</i></p> <hr/> <p>—<i>Student</i>— <i>name</i> : <i>NAME</i> <i>studentId</i> : <i>STUDENTID</i></p> <hr/> <p>—<i>StudentExt</i>— <i>student</i> : $F \text{ STUDENT}$ <i>studentAttrs</i> : $\text{STUDENT} \rightarrow \text{Student}$</p> <hr/> <p>dom <i>studentAttrs</i> $\subseteq$ <i>student</i></p> <hr/> <p>—<i>Course</i>— <i>name</i> : <i>NAME</i> <i>courseId</i> : <i>COURSEID</i></p> <hr/> <p>—<i>CourseExt</i>— <i>course</i> : $F \text{ COURSE}$ <i>courseAttrs</i> : $\text{COURSE} \rightarrow \text{Course}$</p> <hr/> <p>dom <i>courseAttrs</i> $\subseteq$ <i>course</i></p> <hr/> <p>—<i>Instructor</i>— <i>name</i> : <i>NAME</i></p> <hr/> <p>—<i>InstructorExt</i>— <i>instructor</i> : $F \text{ INSTRUCTOR}$ <i>instructorAttrs</i> : $\text{INSTRUCTOR} \rightarrow \text{Instructor}$</p> <hr/> <p>dom <i>instructorAttrs</i> $\subseteq$ <i>instructor</i></p> <hr/> <p>—<i>Graduate</i>— <i>studentAttrs</i> : <i>Student</i></p>	<p>—<i>GraduateExt</i>— <i>StudentExt</i> <i>graduate</i> : $F \text{ STUDENT}$ <i>graduateAttrs</i> : $\text{STUDENT} \rightarrow \text{Graduate}$</p> <hr/> <p>dom <i>graduateAttrs</i> $\subseteq$ <i>graduate</i> <i>graduate</i> $\in \{\text{student}\}$ $\forall a \subseteq \text{dom } \text{graduateAttrs} \mid a \in \text{dom } \text{studentAttrs} \cdot$ (<i>graduateAttrs</i> <i>a</i>).<i>studentAttrs</i> = (<i>studentAttrs</i> <i>a</i>)</p> <hr/> <p>—<i>Undergraduate</i>— <i>studentAttrs</i> : <i>Student</i></p> <hr/> <p>—<i>UndergraduateExt</i>— <i>StudentExt</i> <i>undergraduate</i> : $F \text{ STUDENT}$ <i>undergraduateAttrs</i> : $\text{STUDENT} \rightarrow \text{Undergraduate}$</p> <hr/> <p>dom <i>undergraduateAttrs</i> $\subseteq$ <i>undergraduate</i> <i>undergraduate</i> $\in \{\text{student}\}$ $\forall a \subseteq \text{dom } \text{undergraduateAttrs} \mid$ <i>a</i> $\in \text{dom } \text{studentAttrs} \cdot$ (<i>undergraduateAttrs</i> <i>a</i>).<i>studentAttrs</i> = (<i>studentAttrs</i> <i>a</i>)</p> <hr/> <p>—<i>CompHas</i>— <i>DepartmentExt</i> <i>SchoolExt</i> <i>compHas</i> : $F (\text{DEPARTMENT} \times \text{SCHOOL})$</p> <hr/> <p>dom <i>compHas</i> $\subseteq$ <i>department</i> ran <i>compHas</i> $\subseteq$ <i>school</i> $\forall r1, r2 : \text{ran } \text{compHas} \cdot$ <i>compHas</i>~(<i>r1</i>) = <i>compHas</i>~(<i>r2</i>) $\Rightarrow r1 = r2$ $\forall x : \text{department} \cdot \#(\text{compHas}(\{\{x\}\})) = 1$ $\forall y : \text{school} \cdot \#(\text{compHas}(\{\{y\}\})) > 1$</p> <hr/> <p>—<i>AggMember</i>— <i>SchoolExt</i> <i>StudentExt</i> <i>aggMember</i> : $F (\text{SCHOOL} \times \text{STUDENT})$</p> <hr/> <p>dom <i>aggMember</i> $\subseteq$ <i>school</i> ran <i>aggMember</i> $\subseteq$ <i>student</i> $\forall x : \text{school} \cdot \#(\text{aggMember}(\{\{x\}\})) > 0$ $\forall y : \text{student} \cdot \#(\text{aggMember}(\{\{y\}\})) > 1$</p> <hr/> <p>—<i>AggAssignTo</i>— <i>DepartmentExt</i> <i>InstructorExt</i> <i>aggAssignTo</i> : $F (\text{DEPARTMENT} \times \text{INSTRUCTOR})$</p> <hr/> <p>dom <i>aggAssignTo</i> $\subseteq$ <i>department</i> ran <i>aggAssignTo</i> $\subseteq$ <i>instructor</i> $\forall x : \text{department} \cdot \#(\text{aggAssignTo}(\{\{x\}\})) > 1$ $\forall y : \text{instructor} \cdot \#(\text{aggAssignTo}(\{\{y\}\})) > 1$</p>
--	---

รูปที่ 5.2 ข้อกำหนดเซตของระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

<p><u>AssocChairs</u> <i>DepartmentExt</i> <i>InstructorExt</i> <i>assocChairs</i> : F (DEPARTMENT × INSTRUCTOR)</p> <p>dom <i>assocChairs</i> ⊆ <i>department</i> ran <i>assocChairs</i> ⊆ <i>instructor</i> ∀ <i>d1</i>, <i>d2</i> : dom <i>assocChairs</i>; <i>r1</i>, <i>r2</i> : ran <i>assocChairs</i>; <i>assocChairs</i>(<i>d1</i>) = <i>assocChairs</i>(<i>d2</i>) ⇒ <i>d1</i> = <i>d2</i> ∧ <i>assocChairs</i>~(<i>r1</i>) = <i>assocChairs</i>~(<i>r2</i>) ⇒ <i>r1</i> = <i>r2</i> ∀ <i>x</i> : <i>department</i> · #(assocChairs({x})) > 0 ∧ #(assocChairs({x})) < 1 ∀ <i>y</i> : <i>instructor</i> · #(assocChairs~({y})) > 0 ∧ #(assocChairs~({y})) < 1</p>	<p><u>AddDepartment</u> Δ <i>DepartmentExt</i> <i>department?</i> : DEPARTMENT <i>d?</i> : Department</p> <p><i>department?</i> ∈ dom <i>departmentAttrs</i> <i>department'</i> = <i>department</i> ∪ {<i>department?</i>} <i>departmentAttrs'</i> = <i>departmentAttrs</i> ∪ {<i>department?</i> ↦ <i>d?</i>}</p>
<p><u>AssocAttends</u> <i>StudentExt</i> <i>CourseExt</i> <i>assocAttends</i> : F (STUDENT × COURSE)</p> <p>dom <i>assocAttends</i> ⊆ <i>student</i> ran <i>assocAttends</i> ⊆ <i>course</i> ∀ <i>x</i> : <i>student</i> · #(assocAttends({x})) > 0 ∀ <i>y</i> : <i>course</i> · #(assocAttends~({y})) > 0</p>	<p><u>AddStudent</u> Δ <i>StudentExt</i> <i>student?</i> : STUDENT <i>s?</i> : Student</p> <p><i>student?</i> ∈ dom <i>studentAttrs</i> <i>student'</i> = <i>student</i> ∪ {<i>student?</i>} <i>studentAttrs'</i> = <i>studentAttrs</i> ∪ {<i>student?</i> ↦ <i>s?</i>}</p>
<p><u>AssocOffer</u> <i>DepartmentExt</i> <i>CourseExt</i> <i>assocOffer</i> : F (DEPARTMENT × COURSE)</p> <p>dom <i>assocOffer</i> ⊆ <i>department</i> ran <i>assocOffer</i> ⊆ <i>course</i> ∀ <i>x</i> : <i>department</i> · #(assocOffer({x})) > 1 ∀ <i>y</i> : <i>course</i> · #(assocOffer~({y})) > 1</p>	<p><u>AddCourse</u> Δ <i>CourseExt</i> <i>course?</i> : COURSE <i>c?</i> : Course</p> <p><i>course?</i> ∈ dom <i>courseAttrs</i> <i>course'</i> = <i>course</i> ∪ {<i>course?</i>} <i>courseAttrs'</i> = <i>courseAttrs</i> ∪ {<i>course?</i> ↦ <i>c?</i>}</p>
<p><u>AssocTeaches</u> <i>CourseExt</i> <i>InstructorExt</i> <i>assocTeaches</i> : F (COURSE × INSTRUCTOR)</p> <p>dom <i>assocTeaches</i> ⊆ <i>course</i> ran <i>assocTeaches</i> ⊆ <i>instructor</i> ∀ <i>x</i> : <i>course</i> · #(assocTeaches({x})) > 1 ∀ <i>y</i> : <i>instructor</i> · #(assocTeaches~({y})) > 0</p>	<p><u>AddInstructor</u> Δ <i>InstructorExt</i> <i>instructor?</i> : INSTRUCTOR <i>i?</i> : Instructor</p> <p><i>instructor?</i> ∈ dom <i>instructorAttrs</i> <i>instructor'</i> = <i>instructor</i> ∪ {<i>instructor?</i>} <i>instructorAttrs'</i> = <i>instructorAttrs</i> ∪ {<i>instructor?</i> ↦ <i>i?</i>}</p>
<p><u>AddSchool</u> Δ <i>SchoolExt</i> <i>school?</i> : SCHOOL <i>s?</i> : School</p> <p><i>school?</i> ∈ dom <i>schoolAttrs</i> <i>school'</i> = <i>school</i> ∪ {<i>school?</i>} <i>schoolAttrs'</i> = <i>schoolAttrs</i> ∪ {<i>school?</i> ↦ <i>s?</i>}</p>	<p><u>AddGraduate</u> Δ <i>GraduateExt</i> <i>graduate?</i> : STUDENT <i>g?</i> : Graduate</p> <p><i>graduate?</i> ∈ dom <i>graduateAttrs</i> <i>graduate'</i> = <i>graduate</i> ∪ {<i>graduate?</i>} <i>graduateAttrs'</i> = <i>graduateAttrs</i> ∪ {<i>graduate?</i> ↦ <i>g?</i>}</p>
<p><u>AddUndergraduate</u> Δ <i>UndergraduateExt</i> <i>undergraduate?</i> : STUDENT <i>u?</i> : Undergraduate</p> <p><i>undergraduate?</i> ∈ dom <i>undergraduateAttrs</i> <i>undergraduate'</i> = <i>undergraduate</i> ∪ {<i>undergraduate?</i>} <i>undergraduateAttrs'</i> = <i>undergraduateAttrs</i> ∪ {<i>undergraduate?</i> ↦ <i>u?</i>}</p>	<p><u>AddUndergraduate</u> Δ <i>UndergraduateExt</i> <i>undergraduate?</i> : STUDENT <i>u?</i> : Undergraduate</p> <p><i>undergraduate?</i> ∈ dom <i>undergraduateAttrs</i> <i>undergraduate'</i> = <i>undergraduate</i> ∪ {<i>undergraduate?</i>} <i>undergraduateAttrs'</i> = <i>undergraduateAttrs</i> ∪ {<i>undergraduate?</i> ↦ <i>u?</i>}</p>

รูปที่ 5.2 ข้อกำหนดเซตของระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (ต่อ)

<hr/> <p><i>RemoveDepartment</i> Δ <i>DepartmentExt</i> <i>department?</i> : <i>DEPARTMENT</i></p> <hr/> <p><i>department?</i> $\in$ dom <i>departmentAttrs</i> <i>department'</i> = <i>department</i> \ {<i>department?</i>} <i>departmentAttrs'</i> = {<i>department?</i>} $\Leftarrow$ <i>departmentAttrs</i></p>	<hr/> <p><i>ChangeSchool</i> Δ <i>SchoolExt</i> <i>school?</i> : <i>SCHOOL</i> <i>s?</i> : <i>School</i></p> <hr/> <p><i>school?</i> $\in$ dom <i>schoolAttrs</i> <i>school</i> = <i>school</i> <i>schoolAttrs'</i> = <i>schoolAttrs</i> $\oplus$ {<i>school?</i> $\mapsto$ <i>s?</i>}</p>
<hr/> <p><i>RemoveSchool</i> Δ <i>CompHas</i> <i>RemoveDepartment</i> <i>school?</i> : <i>SCHOOL</i></p> <hr/> <p><i>school?</i> $\in$ dom <i>schoolAttrs</i> <i>school</i> = <i>school</i> \ {<i>school?</i>} <i>schoolAttrs'</i> = {<i>school?</i>} $\Leftarrow$ <i>schoolAttrs</i> {<i>department?</i>} = {<i>s</i> : <i>department</i> <i>compHas</i>(<i>s</i>) = <i>school?</i> · <i>s</i>}</p>	<hr/> <p><i>ChangeDepartment</i> Δ <i>DepartmentExt</i> <i>department?</i> : <i>DEPARTMENT</i> <i>d?</i> : <i>Department</i></p> <hr/> <p><i>department?</i> $\in$ dom <i>departmentAttrs</i> <i>department'</i> = <i>department</i> <i>departmentAttrs'</i> = <i>departmentAttrs</i> $\oplus$ {<i>department?</i> $\mapsto$ <i>d?</i>}</p>
<hr/> <p><i>RemoveStudent</i> Δ <i>StudentExt</i> <i>student?</i> : <i>STUDENT</i></p> <hr/> <p><i>student?</i> $\in$ dom <i>studentAttrs</i> <i>student'</i> = <i>student</i> \ {<i>student?</i>} <i>studentAttrs'</i> = {<i>student?</i>} $\Leftarrow$ <i>studentAttrs</i></p>	<hr/> <p><i>ChangeStudent</i> Δ <i>StudentExt</i> <i>student?</i> : <i>STUDENT</i> <i>s?</i> : <i>Student</i></p> <hr/> <p><i>student?</i> $\in$ dom <i>studentAttrs</i> <i>student'</i> = <i>student</i> <i>studentAttrs'</i> = <i>studentAttrs</i> $\oplus$ {<i>student?</i> $\mapsto$ <i>s?</i>}</p>
<hr/> <p><i>RemoveCourse</i> Δ <i>CourseExt</i> <i>course?</i> : <i>COURSE</i></p> <hr/> <p><i>course?</i> $\in$ dom <i>courseAttrs</i> <i>course'</i> = <i>course</i> \ {<i>course?</i>} <i>courseAttrs'</i> = {<i>course?</i>} $\Leftarrow$ <i>courseAttrs</i></p>	<hr/> <p><i>ChangeCourse</i> Δ <i>CourseExt</i> <i>course?</i> : <i>COURSE</i> <i>c?</i> : <i>Course</i></p> <hr/> <p><i>course?</i> $\in$ dom <i>courseAttrs</i> <i>course'</i> = <i>course</i> <i>courseAttrs'</i> = <i>courseAttrs</i> $\oplus$ {<i>course?</i> $\mapsto$ <i>c?</i>}</p>
<hr/> <p><i>RemoveInstructor</i> Δ <i>InstructorExt</i> <i>instructor?</i> : <i>INSTRUCTOR</i></p> <hr/> <p><i>instructor?</i> $\in$ dom <i>instructorAttrs</i> <i>instructor'</i> = <i>instructor</i> \ {<i>instructor?</i>} <i>instructorAttrs'</i> = {<i>instructor?</i>} $\Leftarrow$ <i>instructorAttrs</i></p>	<hr/> <p><i>ChangeInstructor</i> Δ <i>InstructorExt</i> <i>instructor?</i> : <i>INSTRUCTOR</i> <i>i?</i> : <i>Instructor</i></p> <hr/> <p><i>instructor?</i> $\in$ dom <i>instructorAttrs</i> <i>instructor'</i> = <i>instructor</i> <i>instructorAttrs'</i> = <i>instructorAttrs</i> $\oplus$ {<i>instructor?</i> $\mapsto$ <i>i?</i>}</p>
<hr/> <p><i>RemoveGraduate</i> Δ <i>GraduateExt</i> <i>graduate?</i> : <i>STUDENT</i></p> <hr/> <p><i>graduate?</i> $\in$ dom <i>graduateAttrs</i> <i>graduate'</i> = <i>graduate</i> \ {<i>graduate?</i>} <i>graduateAttrs'</i> = {<i>graduate?</i>} $\Leftarrow$ <i>graduateAttrs</i></p>	<hr/> <p><i>ChangeGraduate</i> Δ <i>GraduateExt</i> <i>graduate?</i> : <i>STUDENT</i> <i>g?</i> : <i>Graduate</i></p> <hr/> <p><i>graduate?</i> $\in$ dom <i>graduateAttrs</i> <i>graduate'</i> = <i>graduate</i> <i>graduateAttrs'</i> = <i>graduateAttrs</i> $\oplus$ {<i>graduate?</i> $\mapsto$ <i>g?</i>}</p>
<hr/> <p><i>RemoveUndergraduate</i> Δ <i>UndergraduateExt</i> <i>undergraduate?</i> : <i>STUDENT</i></p> <hr/> <p><i>undergraduate?</i> $\in$ dom <i>undergraduateAttrs</i> <i>undergraduate'</i> = <i>undergraduate</i> \ {<i>undergraduate?</i>} <i>undergraduateAttrs'</i> = {<i>undergraduate?</i>} $\Leftarrow$ <i>undergraduateAttrs</i></p>	

รูปที่ 5.2 ข้อกำหนดเขตของระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (ต่อ)

$\text{ChangeUndergraduate}$ $\Delta \text{UndergraduateExt}$ $\text{undergraduate?} : \text{STUDENT}$ $u? : \text{Graduate}$
$\text{undergraduate?} \in \text{dom } \text{undergraduateAttrs}$ $\text{undergraduate}' = \text{undergraduate}$ $\text{undergraduateAttrs}' = \text{undergraduateAttrs} \oplus$ $\{\text{undergraduate?} \mapsto u?\}$

รูปที่ 5.2 ข้อกำหนดเซตของระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (ต่อ)

- จำนวนเค้าร่างการเพิ่มมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ AddSchool AddDepartment AddStudent AddCourse AddInstructor AddGraduate และ AddUndergraduate
  - จำนวนเค้าร่างการลบมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ RemoveDepartment RemoveSchool RemoveStudent RemoveCourse RemoveInstructor RemoveGraduate และ RemoveUndergraduate
  - จำนวนเค้าร่างการแก้ไขมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ ChangeSchool ChangeDepartment ChangeStudent ChangeCourse ChangeInstructor ChangeGraduate และ ChangeUndergraduate
- 3) วิเคราะห์ข้อกำหนดเซตที่ได้โดยใช้ Z/EVES โดยการสร้างเงื่อนไขก่อน การสร้างกรณีทดสอบ และการทดสอบทฤษฎีบท ซึ่งในที่นี้จะยกตัวอย่างการวิเคราะห์การดำเนินการพื้นฐาน AddStudent RemoveStudent และ ChangeStudent ดังนี้

AddStudent $\Delta \text{StudentExt}$ $\text{student?} : \text{STUDENT}$ $s? : \text{Student}$
$\text{student?} \notin \text{dom } \text{studentAttrs}$ $\text{student}' = \text{student} \cup \{\text{student?}\}$ $\text{studentAttrs}' = \text{studentAttrs} \cup \{\text{student?} \mapsto s?\}$

RemoveStudent $\Delta \text{StudentExt}$ $\text{student?} : \text{STUDENT}$
$\text{student?} \in \text{dom } \text{studentAttrs}$ $\text{student}' = \text{student} \setminus \{\text{student?}\}$ $\text{studentAttrs}' = \{\text{student?}\} \triangleleft \text{studentAttrs}$

ChangeStudent $\Delta \text{StudentExt}$ $student? : \text{STUDENT}$ $s? : \text{Student}$
$student? \in \text{dom studentAttrs}$ $student' = student$ $studentAttrs' = studentAttrs \oplus \{student? \mapsto s?\}$

- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ AddStudent

Theorem preAddStudent

$\forall \text{StudentExt}; student? : \text{STUDENT}; s? : \text{Student} \bullet$

$student? \notin \text{dom studentAttrs} \Rightarrow \text{pre AddStudent}$

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true

- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ RemoveStudent

Theorem preRemoveStudent

$\forall \text{StudentExt}; student? : \text{STUDENT} \bullet$

$student? \in \text{dom studentAttrs} \wedge$

$\text{dom studentAttrs} \setminus \{student?\} \in \mathbb{P}(\text{student} \setminus \{student?\}) \Rightarrow$

pre RemoveStudent

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true

- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ ChangeStudent

Theorem preChangeStudent

$\forall \text{StudentExt}; student? : \text{STUDENT}; s? : \text{Student} \bullet$

$student? \in \text{dom studentAttrs} \Rightarrow \text{pre ChangeStudent}$

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true

เงื่อนไขก่อนทั้งหมดในระบบสารสนเทศของสถานศึกษา แสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 เงื่อนไขก่อนในระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

การดำเนินการ	เงื่อนไขก่อน
AddSchool	$school? \notin \text{dom schoolAttrs}$
AddDepartment	$department? \notin \text{dom departmentAttrs}$
AddStudent	$student? \notin \text{dom studentAttrs}$
AddCourse	$course? \notin \text{dom courseAttrs}$
AddInstructor	$instructor? \notin \text{dom instructorAttrs}$
AddGraduate	$graduate? \notin \text{dom graduateAttrs} \wedge$ $graduate? \notin \text{graduate} \wedge$ $graduate? \in \text{student}$
AddUndergraduate	$undergraduate? \notin \text{dom undergraduateAttrs} \wedge$ $undergraduate? \notin \text{undergraduate} \wedge$ $undergraduate? \in \text{student}$
RemoveDepartment	$department? \in \text{dom departmentAttrs} \wedge$ $\text{dom departmentAttrs} \setminus \{department?\} \in$ $\mathbb{P}(\text{department} \setminus \{department?\})$
RemoveSchool	$school? \in \text{dom schoolAttrs} \wedge$ $school? \in \text{school}$
RemoveStudent	$student? \in \text{dom studentAttrs} \wedge$ $\text{dom studentAttrs} \setminus \{student?\} \in \mathbb{P}(\text{student} \setminus \{student?\})$
RemoveCourse	$course? \in \text{dom courseAttrs} \wedge$ $\text{dom courseAttrs} \setminus \{course?\} \in \mathbb{P}(\text{course} \setminus \{course?\})$
RemoveInstructor	$instructor? \in \text{dom instructorAttrs} \wedge$ $\text{dom instructorAttrs} \setminus \{instructor?\} \in \mathbb{P}(\text{instructor} \setminus \{instructor?\})$
RemoveGraduate	$graduate? \in \text{dom graduateAttrs} \wedge$ $graduate? \in \text{graduate} \wedge$ $graduate? \notin \text{student}$
RemoveUndergraduate	$undergraduate? \in \text{dom undergraduateAttrs} \wedge$ $undergraduate? \in \text{undergraduate} \wedge$ $undergraduate? \notin \text{student}$
ChangeSchool	$school? \in \text{dom schoolAttrs}$
ChangeDepartment	$Department? \in \text{dom departmentAttrs}$

ตารางที่ 5.1 เงื่อนไขก่อนในระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (ต่อ)

การดำเนินการ	เงื่อนไขก่อน
ChangeStudent	$student? \in \text{dom studentAttrs}$
ChangeCourse	$course? \in \text{dom courseAttrs}$
ChangeInstructor	$instructor? \in \text{dom instructorAttrs}$
ChangeGraduate	$graduate? \in \text{dom graduateAttrs} \wedge$ $graduate? \in \text{graduate} \wedge$ $graduate? \notin \text{student}$
ChangeUndergraduate	$undergraduate? \in \text{dom undergraduateAttrs} \wedge$ $undergraduate? \in \text{undergraduate} \wedge$ $undergraduate? \notin \text{student}$

- การสร้างกรณีทดสอบของ AddStudent ซึ่งต้องมีการกำหนดสถานะเริ่มต้น (Initial state) ของเซต student และเซต studentAttrs ให้เป็นเซตว่าง ดังนี้

InitStudent $\text{StudentExt}'$
$student' = \emptyset$ $studentAttrs' = \emptyset$

กรณีทดสอบที่ 1

$\text{TestAdd2Students} \equiv \text{InitStudent} \ ; \ \text{AddStudent} \ ;$
 $\text{AddStudent}[student2?/student?, s2?/s?]$

จากข้างต้นเป็นการใช้สัญกรณ์ ; (Schema composition) เพื่อเป็นการระบุถึงลำดับของการดำเนินการ จากนั้นใช้คำสั่ง try ดังนี้

$\text{try TestAdd2Students}[student? := \text{OID1}, s? := \text{john},$
 $student2? := \text{OID2}, s2? := \text{jack}];$

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นการเพิ่มสมาชิกในเซตของ student และ studentAttrs ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{student}' &= \{\text{OID1}\} \cup \{\text{OID2}\} \wedge \\ \text{studentAttrs}' &= \{(\text{OID1}, \text{john})\} \cup \{(\text{OID2}, \text{jack})\} \wedge \\ &\neg \text{OID2} = \text{OID1} \end{aligned}$$

try TestAdd2Students[student? := OID1, s? := john,
student2? := OID1, s2? := jack];

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น false เนื่องจากเงื่อนไขก่อนของการเพิ่มสมาชิกในเซตคือ student? $\notin$ dom studentAttrs

- การสร้างกรณีทดสอบของ RemoveStudent

กรณีทดสอบที่ 2

TestAddThenRemoveStudent $\equiv$ InitStudent § AddStudent §
RemoveStudent[student2?/student?]

try TestAddThenRemoveStudent[student? := OID1, s? := john,
student2? := OID1];

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้คือ เซตว่างของเซต student และ studentAttrs ดังนี้

$$\text{student}' = \emptyset \wedge \text{studentAttrs}' = \emptyset$$

- การสร้างกรณีทดสอบของ ChangeStudent

กรณีทดสอบที่ 3

TestChangeStudent $\equiv$ InitStudent § AddStudent §
ChangeStudent[student2?/student?, s2?/s?]

try TestChangeStudent[student? := OID1, s? := john,
student2? := OID1, s2? := jack];

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้คือ เป็นการลบสมาชิกในเซตของ studentAttrs ที่มีสมาชิกลำดับที่หนึ่งของคู่ลำดับใน studentAttrs มีค่าเท่ากับตัวแปรเข้า student2? แล้วเพิ่มสมาชิกในเซต studentAttrs เป็นค่าของคู่ลำดับที่ต้องการแก้ไขค่า ดังนี้

$$\text{student}' = \{\text{OID1}\} \wedge \text{studentAttrs}' = \{(\text{OID1}, \text{john})\} \oplus \{(\text{OID1}, \text{jack})\}$$

นั่นก็คือ

$$\text{student}' = \{\text{OID1}\} \wedge \text{studentAttrs}' = \{(\text{OID1}, \text{jack})\}$$

- การทดสอบทฤษฎีบทของ AddStudent

Theorem TwoStudentsOfAddingAreNotSame

$$\forall \text{TestAdd2Students} \bullet \text{student2?} \neq \text{student?}$$

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ AddStudent คือ $\text{student?} \notin \text{dom studentAttrs}$ นั่นคือตัวแปรเข้า student? และ student2? ต้องไม่เท่ากัน

- การทดสอบทฤษฎีบทของ RemoveStudent

Theorem TwoStudentsOfRemovingAreSame

$$\forall \text{TestAddThenRemoveStudent} \bullet \text{student2?} = \text{student?}$$

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ RemoveStudent คือ $\text{student?} \in \text{dom studentAttrs} \wedge \text{dom studentAttrs} \setminus \{\text{student?}\} \in \mathcal{P}(\text{student} \setminus \{\text{student?}\})$ นั่นคือตัวแปรเข้า student? และ student2? ต้องเท่ากัน

- การทดสอบทฤษฎีบทของ ChangeStudent

Theorem TwoStudentsOfChangingAreSame

$$\forall \text{TestChangeStudent} \bullet \text{student2?} = \text{student?}$$

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ ChangeStudent คือ $\text{student?} \in \text{dom studentAttrs}$ นั่นคือตัวแปรเข้า student? และ student2? ต้องเท่ากัน

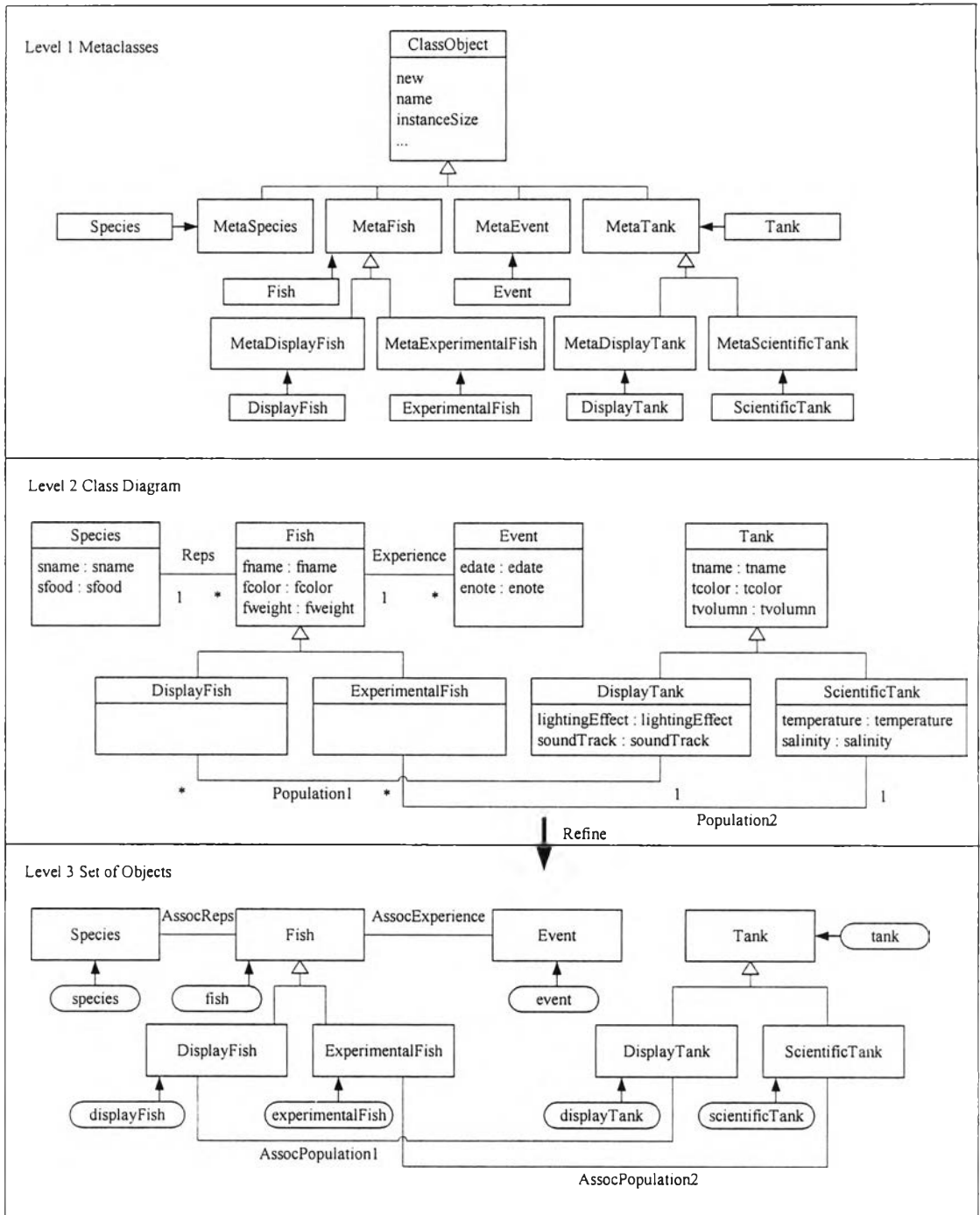
5.3.2 ระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา

ระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา เป็นระบบที่ใช้ในการจัดการเกี่ยวกับการเลี้ยง การขยายพันธุ์ และการจัดแสดงปลา โดยจะแบ่งปลาออกเป็น 2 ชนิดคือ ปลาสวยงามและปลาทดลอง ดังในรูปที่ 5.3 ในระดับที่ 2 แสดงแผนภาพคลาสของระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา

จากรูปที่ 5.3 สามารถสร้างเป็นข้อกำหนดเขตของระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลาได้ดังรูปที่ 5.4 โดยข้อมูลนำเข้าและข้อกำหนดเขตที่ได้จากเครื่องมือซอฟต์แวร์ ที่อยู่ในรูปเทคนิคของลาเท็กซ์แสดงในภาคผนวก ค

การตรวจสอบผลลัพธ์ของข้อกำหนดเขตที่สร้างขึ้น โดยตรวจสอบวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขตที่ได้ และวิเคราะห์ข้อกำหนดเขตที่สร้างจากระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา ได้ดังนี้

- 1) ตรวจสอบวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขตที่ได้โดยใช้ Z/EVES พบว่าข้อกำหนดที่ได้นั้นมี ความถูกต้องตามวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขต
- 2) ระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลามีจำนวนคลาสทั้งหมด 8 คลาส และมีความสัมพันธ์ทั้งหมด 4 ความสัมพันธ์ เมื่อตรวจสอบเค้าร่างของข้อกำหนดเขตที่สร้างขึ้น พบว่าเค้าร่างทุกเค้าร่าง ในระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา เป็นไปตามกฎการแปลงแผนภาพคลาสเป็นข้อกำหนดเขต ในบทที่ 3 และเมื่อนับจำนวนเค้าร่างทั้งหมดในระบบได้ผลดังนี้
  - จำนวนเค้าร่างคลาสมีทั้งหมด 8 เค้าร่างคือ Species Fish Event Tank DisplayFish ExperimentalFish DisplayTank และ ScientificTank
  - จำนวนเค้าร่างเพิ่มเติมของคลาสมีทั้งหมด 8 เค้าร่างคือ SpeciesExt FishExt EventExt TankExt DisplayFishExt ExperimentalFishExt DisplayTankExt และ ScientificTankExt
  - จำนวนเค้าร่างความสัมพันธ์มีทั้งหมด 4 เค้าร่างคือ AssocReps AssocExperience AssocPopulation1 และ AssocPopulation2
  - จำนวนเค้าร่างการเพิ่มมีทั้งหมด 8 เค้าร่างคือ AddSpecies AddFish AddEvent AddTank AddDisplayFish AddExperimentalFish AddDisplayTank และ AddScientificTank
  - จำนวนเค้าร่างการลบมีทั้งหมด 8 เค้าร่างคือ RemoveSpecies RemoveFish RemoveEvent RemoveTank RemoveDisplayFish RemoveExperimentalFish RemoveDisplayTank และ RemoveScientificTank
  - จำนวนเค้าร่างการแก้ไขมีทั้งหมด 8 เค้าร่างคือ ChangeSpecies ChangeFish ChangeEvent ChangeTank ChangeDisplayFish ChangeExperimentalFish ChangeDisplayTank และ ChangeScientificTank

รูปที่ 5.3 ระดับของการสร้างข้อกำหนดเขตของระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา

<p>[SPECIES, SNAME, SFOOD] [FISH, FNAME, FCOLOR, FWEIGHT] [EVENT, EDATE, ENOTE] [TANK, TNAME, TCOLOR, TVOLUMN] [LIGHTINGEFFECT, SOUNDTRACK] [TEMPERATURE, SALINITY]</p> <hr/> <p>Species sname : SNAME sfood : SFOOD</p> <hr/> <p>SpeciesExt species : F SPECIES speciesAttrs : SPECIES → Species</p> <hr/> <p>dom speciesAttrs ⊆ species</p> <hr/> <p>Fish fname : FNAME fcolor : FCOLOR fweight : FWEIGHT</p> <hr/> <p>FishExt fish : F FISH fishAttrs : FISH → Fish</p> <hr/> <p>dom fishAttrs ⊆ fish</p> <hr/> <p>Event edate : EDATE enote : ENOTE</p> <hr/> <p>EventExt event : F EVENT eventAttrs : EVENT → Event</p> <hr/> <p>dom eventAttrs ⊆ event</p> <hr/> <p>Tank tname : TNAME tcolor : TCOLOR tvolumn : TVOLUMN</p> <hr/> <p>TankExt tank : F TANK tankAttrs : TANK → Tank</p> <hr/> <p>dom tankAttrs ⊆ tank</p> <hr/> <p>DisplayFish fishattrs : Fish</p> <hr/> <p>DisplayFishExt FishExt displayFish : F FISH displayFishAttrs : FISH → DisplayFish</p> <hr/> <p>dom displayFishAttrs ⊆ displayFish displayFish ∈ {fish} ∀ a ⊆ dom displayFishAttrs a ∈ dom fishAttrs · (displayFishAttrs a).fishattrs = (fishAttrs a)</p>	<hr/> <p>ExperimentalFish fishattrs : Fish</p> <hr/> <p>ExperimentalFishExt FishExt experimentalFish : F FISH experimentalFishAttrs : FISH → ExperimentalFish</p> <hr/> <p>dom experimentalFishAttrs ⊆ experimentalFish experimentalFish ∈ {fish} ∀ a ⊆ dom experimentalFishAttrs a ∈ dom fishAttrs · (experimentalFishAttrs a).fishattrs = (fishAttrs a)</p> <hr/> <p>DisplayTank tankattrs : Tank lightingEffect : LIGHTINGEFFECT soundTrack : SOUNDTRACK</p> <hr/> <p>DisplayTankExt TankExt displayTank : F TANK displayTankAttrs : TANK → DisplayTank</p> <hr/> <p>dom displayTankAttrs ⊆ displayTank displayTank ∈ {tank} ∀ a ⊆ dom displayTankAttrs a ∈ dom tankAttrs · (displayTankAttrs a).tankattrs = (tankAttrs a)</p> <hr/> <p>ScientificTank tankattrs : Tank temperature : TEMPERATURE salinity : SALINITY</p> <hr/> <p>ScientificTankExt TankExt scientificTank : F TANK scientificTankAttrs : TANK → ScientificTank</p> <hr/> <p>dom scientificTankAttrs ⊆ scientificTank scientificTank ∈ {tank} ∀ a ⊆ dom scientificTankAttrs a ∈ dom tankAttrs · (scientificTankAttrs a).tankattrs = (tankAttrs a)</p> <hr/> <p>AssocReps FishExt SpeciesExt assocReps : F (FISH × SPECIES)</p> <hr/> <p>dom assocReps ⊆ fish ran assocReps ⊆ species ∀ r1, r2 : ran assocReps · assocReps~(r1) = assocReps~(r2) ⇒ r1 = r2 ∀ x : fish · #(assocReps~({x})) = 1 ∀ y : species · #(assocReps~({y})) ≥ 0</p>
---	--

รูปที่ 5.4 ข้อกำหนดเขตของระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา

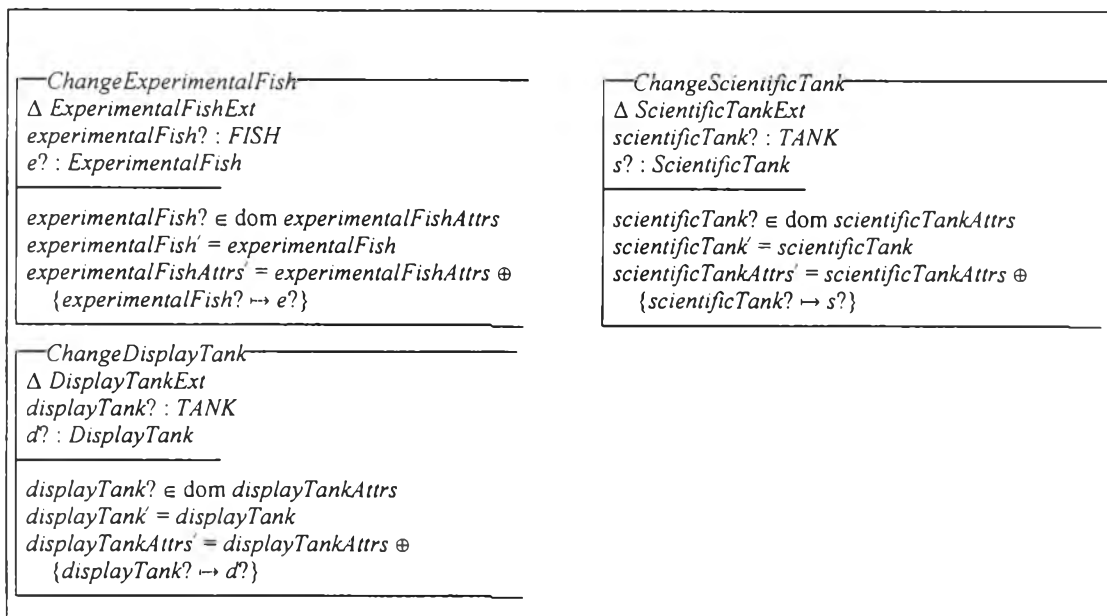
<p>AssocExperience <i>EventExt</i> <i>FishExt</i> <i>assocExperience</i> : F (EVENT × FISH)</p> <hr/> <p>dom <i>assocExperience</i> ⊆ <i>event</i> ran <i>assocExperience</i> ⊆ <i>fish</i> $\forall r1, r2 : \text{ran } \textit{assocExperience} \cdot$ $\textit{assocExperience} \sim (r1) = \textit{assocExperience} \sim (r2) \Rightarrow r1 = r2$ $\forall x : \textit{event} \cdot \#(\textit{assocExperience}(\{\{x\}\})) = 1$ $\forall y : \textit{fish} \cdot \#(\textit{assocExperience} \sim (\{\{y\}\})) > 0$</p>	<p>AddEvent $\Delta \textit{EventExt}$ <i>event?</i> : EVENT <i>e?</i> : Event</p> <hr/> <p><i>event?</i> ∉ dom <i>eventAttrs</i> <i>event'</i> = <i>event</i> ∪ {<i>event?</i>} <i>eventAttrs'</i> = <i>eventAttrs</i> ∪ {<i>event?</i> ↦ <i>e?</i>}</p>
<p>AssocPopulation1 <i>DisplayFishExt</i> <i>DisplayTankExt</i> <i>assocPopulation1</i> : F (FISH × TANK)</p> <hr/> <p>dom <i>assocPopulation1</i> ⊆ <i>displayFish</i> ran <i>assocPopulation1</i> ⊆ <i>displayTank</i> $\forall r1, r2 : \text{ran } \textit{assocPopulation1} \cdot$ $\textit{assocPopulation1} \sim (r1) = \textit{assocPopulation1} \sim (r2) \Rightarrow r1 = r2$ $\forall x : \textit{displayFish} \cdot \#(\textit{assocPopulation1}(\{\{x\}\})) = 1$ $\forall y : \textit{displayTank} \cdot \#(\textit{assocPopulation1} \sim (\{\{y\}\})) > 0$</p>	<p>AddTank $\Delta \textit{TankExt}$ <i>tank?</i> : TANK <i>t?</i> : Tank</p> <hr/> <p><i>tank?</i> ∉ dom <i>tankAttrs</i> <i>tank'</i> = <i>tank</i> ∪ {<i>tank?</i>} <i>tankAttrs'</i> = <i>tankAttrs</i> ∪ {<i>tank?</i> ↦ <i>t?</i>}</p>
<p>AssocPopulation2 <i>ExperimentalFishExt</i> <i>ScientificTankExt</i> <i>assocPopulation2</i> : F (FISH × TANK)</p> <hr/> <p>dom <i>assocPopulation2</i> ⊆ <i>experimentalFish</i> ran <i>assocPopulation2</i> ⊆ <i>scientificTank</i> $\forall r1, r2 : \text{ran } \textit{assocPopulation2} \cdot$ $\textit{assocPopulation2} \sim (r1) = \textit{assocPopulation2} \sim (r2) \Rightarrow r1 = r2$ $\forall x : \textit{experimentalFish} \cdot$ $\#(\textit{assocPopulation2}(\{\{x\}\})) = 1$ $\forall y : \textit{scientificTank} \cdot$ $\#(\textit{assocPopulation2} \sim (\{\{y\}\})) > 0$</p>	<p>AddDisplayFish $\Delta \textit{DisplayFishExt}$ <i>displayFish?</i> : FISH <i>d?</i> : DisplayFish</p> <hr/> <p><i>displayFish?</i> ∉ dom <i>displayFishAttrs</i> <i>displayFish'</i> = <i>displayFish</i> ∪ {<i>displayFish?</i>} <i>displayFishAttrs'</i> = <i>displayFishAttrs</i> ∪ {<i>displayFish?</i> ↦ <i>d?</i>}</p>
<p>AddSpecies $\Delta \textit{SpeciesExt}$ <i>species?</i> : SPECIES <i>s?</i> : Species</p> <hr/> <p><i>species?</i> ∉ dom <i>speciesAttrs</i> <i>species'</i> = <i>species</i> ∪ {<i>species?</i>} <i>speciesAttrs'</i> = <i>speciesAttrs</i> ∪ {<i>species?</i> ↦ <i>s?</i>}</p>	<p>AddExperimentalFish $\Delta \textit{ExperimentalFishExt}$ <i>experimentalFish?</i> : FISH <i>e?</i> : ExperimentalFish</p> <hr/> <p><i>experimentalFish?</i> ∉ dom <i>experimentalFishAttrs</i> <i>experimentalFish'</i> = <i>experimentalFish</i> ∪ {<i>experimentalFish?</i>} <i>experimentalFishAttrs'</i> = <i>experimentalFishAttrs</i> ∪ {<i>experimentalFish?</i> ↦ <i>e?</i>}</p>
<p>AddFish $\Delta \textit{FishExt}$ <i>fish?</i> : FISH <i>f?</i> : Fish</p> <hr/> <p><i>fish?</i> ∉ dom <i>fishAttrs</i> <i>fish'</i> = <i>fish</i> ∪ {<i>fish?</i>} <i>fishAttrs'</i> = <i>fishAttrs</i> ∪ {<i>fish?</i> ↦ <i>f?</i>}</p>	<p>AddDisplayTank $\Delta \textit{DisplayTankExt}$ <i>displayTank?</i> : TANK <i>d?</i> : DisplayTank</p> <hr/> <p><i>displayTank?</i> ∉ dom <i>displayTankAttrs</i> <i>displayTank'</i> = <i>displayTank</i> ∪ {<i>displayTank?</i>} <i>displayTankAttrs'</i> = <i>displayTankAttrs</i> ∪ {<i>displayTank?</i> ↦ <i>d?</i>}</p>
	<p>AddScientificTank $\Delta \textit{ScientificTankExt}$ <i>scientificTank?</i> : TANK <i>s?</i> : ScientificTank</p> <hr/> <p><i>scientificTank?</i> ∉ dom <i>scientificTankAttrs</i> <i>scientificTank'</i> = <i>scientificTank</i> ∪ {<i>scientificTank?</i>} <i>scientificTankAttrs'</i> = <i>scientificTankAttrs</i> ∪ {<i>scientificTank?</i> ↦ <i>s?</i>}</p>

รูปที่ 5.4 ข้อกำหนดเขตของระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา (ต่อ)

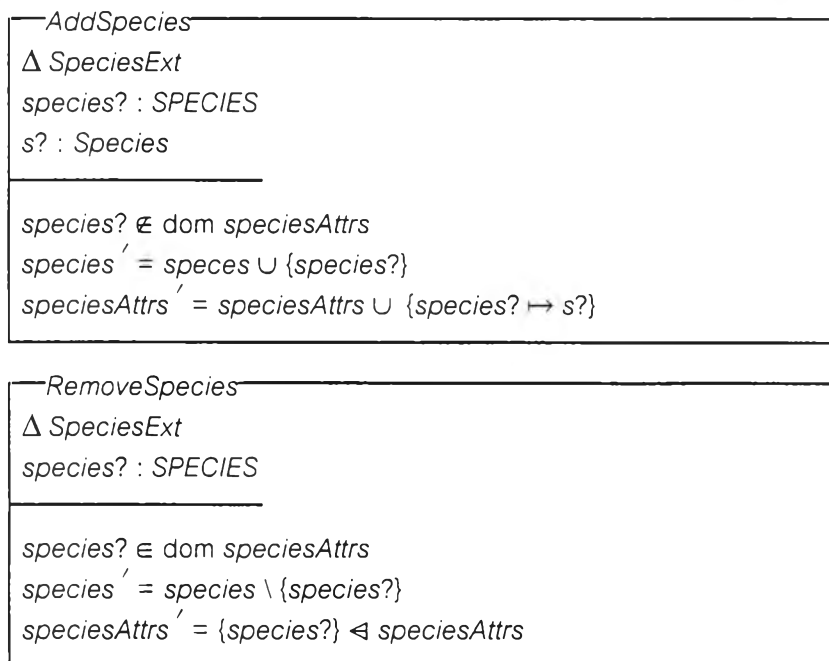
<hr/> <i>RemoveSpecies</i> Δ <i>SpeciesExt</i> <i>species?</i> : <i>SPECIES</i> <hr/> <i>species?</i> $\in$ dom <i>speciesAttrs</i> <i>species'</i> = <i>species</i> \ { <i>species?</i> } <i>speciesAttrs'</i> = { <i>species?</i> } $\Leftarrow$ <i>speciesAttrs</i> <hr/>	<hr/> <i>RemoveScientificTank</i> Δ <i>ScientificTankExt</i> <i>scientificTank?</i> : <i>TANK</i> <hr/> <i>scientificTank?</i> $\in$ dom <i>scientificTankAttrs</i> <i>scientificTank'</i> = <i>scientificTank</i> \ { <i>scientificTank?</i> } <i>scientificTankAttrs'</i> = { <i>scientificTank?</i> } $\Leftarrow$ <i>scientificTankAttrs</i> <hr/>
<hr/> <i>RemoveFish</i> Δ <i>FishExt</i> <i>fish?</i> : <i>FISH</i> <hr/> <i>fish?</i> $\in$ dom <i>fishAttrs</i> <i>fish'</i> = <i>fish</i> \ { <i>fish?</i> } <i>fishAttrs'</i> = { <i>fish?</i> } $\Leftarrow$ <i>fishAttrs</i> <hr/>	<hr/> <i>ChangeSpecies</i> Δ <i>SpeciesExt</i> <i>species?</i> : <i>SPECIES</i> <i>s?</i> : <i>Species</i> <hr/> <i>species?</i> $\in$ dom <i>speciesAttrs</i> <i>species'</i> = <i>species</i> <i>speciesAttrs'</i> = <i>speciesAttrs</i> $\oplus$ { <i>species?</i> $\mapsto$ <i>s?</i> } <hr/>
<hr/> <i>RemoveEvent</i> Δ <i>EventExt</i> <i>event?</i> : <i>EVENT</i> <hr/> <i>event?</i> $\in$ dom <i>eventAttrs</i> <i>event'</i> = <i>event</i> \ { <i>event?</i> } <i>eventAttrs'</i> = { <i>event?</i> } $\Leftarrow$ <i>eventAttrs</i> <hr/>	<hr/> <i>ChangeFish</i> Δ <i>FishExt</i> <i>fish?</i> : <i>FISH</i> <i>f?</i> : <i>Fish</i> <hr/> <i>fish?</i> $\in$ dom <i>fishAttrs</i> <i>fish'</i> = <i>fish</i> <i>fishAttrs'</i> = <i>fishAttrs</i> $\oplus$ { <i>fish?</i> $\mapsto$ <i>f?</i> } <hr/>
<hr/> <i>RemoveTank</i> Δ <i>TankExt</i> <i>tank?</i> : <i>TANK</i> <hr/> <i>tank?</i> $\in$ dom <i>tankAttrs</i> <i>tank'</i> = <i>tank</i> \ { <i>tank?</i> } <i>tankAttrs'</i> = { <i>tank?</i> } $\Leftarrow$ <i>tankAttrs</i> <hr/>	<hr/> <i>ChangeEvent</i> Δ <i>EventExt</i> <i>event?</i> : <i>EVENT</i> <i>e?</i> : <i>Event</i> <hr/> <i>event?</i> $\in$ dom <i>eventAttrs</i> <i>event'</i> = <i>event</i> <i>eventAttrs'</i> = <i>eventAttrs</i> $\oplus$ { <i>event?</i> $\mapsto$ <i>e?</i> } <hr/>
<hr/> <i>RemoveDisplayFish</i> Δ <i>DisplayFishExt</i> <i>displayFish?</i> : <i>FISH</i> <hr/> <i>displayFish?</i> $\in$ dom <i>displayFishAttrs</i> <i>displayFish'</i> = <i>displayFish</i> \ { <i>displayFish?</i> } <i>displayFishAttrs'</i> = { <i>displayFish?</i> } $\Leftarrow$ <i>displayFishAttrs</i> <hr/>	<hr/> <i>ChangeTank</i> Δ <i>TankExt</i> <i>tank?</i> : <i>TANK</i> <i>t?</i> : <i>Tank</i> <hr/> <i>tank?</i> $\in$ dom <i>tankAttrs</i> <i>tank'</i> = <i>tank</i> <i>tankAttrs'</i> = <i>tankAttrs</i> $\oplus$ { <i>tank?</i> $\mapsto$ <i>t?</i> } <hr/>
<hr/> <i>RemoveExperimentalFish</i> Δ <i>ExperimentalFishExt</i> <i>experimentalFish?</i> : <i>FISH</i> <hr/> <i>experimentalFish?</i> $\in$ dom <i>experimentalFishAttrs</i> <i>experimentalFish'</i> = <i>experimentalFish</i> \ { <i>experimentalFish?</i> } <i>experimentalFishAttrs'</i> = { <i>experimentalFish?</i> } $\Leftarrow$ <i>experimentalFishAttrs</i> <hr/>	<hr/> <i>ChangeDisplayFish</i> Δ <i>DisplayFishExt</i> <i>displayFish?</i> : <i>FISH</i> <i>d?</i> : <i>DisplayFish</i> <hr/> <i>displayFish?</i> $\in$ dom <i>displayFishAttrs</i> <i>displayFish'</i> = <i>displayFish</i> <i>displayFishAttrs'</i> = <i>displayFishAttrs</i> $\oplus$ { <i>displayFish?</i> $\mapsto$ <i>d?</i> } <hr/>
<hr/> <i>RemoveDisplayTank</i> Δ <i>DisplayTankExt</i> <i>displayTank?</i> : <i>TANK</i> <hr/> <i>displayTank?</i> $\in$ dom <i>displayTankAttrs</i> <i>displayTank'</i> = <i>displayTank</i> \ { <i>displayTank?</i> } <i>displayTankAttrs'</i> = { <i>displayTank?</i> } $\Leftarrow$ <i>displayTankAttrs</i> <hr/>	

รูปที่ 5.4 ข้อกำหนดเขตของระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา (ต่อ)

รูปที่ 5.4 ข้อกำหนดเขตของระบบฐานข้อมูลถึงเลี้ยงปลา (ต่อ)

- 3) วิเคราะห์ข้อกำหนดเขตที่ได้โดยใช้ Z/EVES โดยการสร้างเงื่อนไขก่อน การสร้างกรณีทดสอบ และการทดสอบทฤษฎีบท ซึ่งในที่นี้จะยกตัวอย่างการวิเคราะห์การดำเนินการพื้นฐาน AddSpecies RemoveSpecies และ ChangeSpecies ดังนี้

ChangeSpecies $\Delta \text{SpeciesExt}$ $\text{species?} : \text{SPECIES}$ $s? : \text{Species}$
$\text{species?} \in \text{dom speciesAttrs}$ $\text{species}' = \text{species}$ $\text{speciesAttrs}' = \text{speciesAttrs} \oplus \{\text{species?} \mapsto s?\}$

- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ AddSpecies
 Theorem preAddSpecies
 $\forall \text{SpeciesExt}; \text{species?} : \text{SPECIES}; s? : \text{Species} \bullet$
 $\text{species?} \notin \text{dom speciesAttrs} \Rightarrow \text{pre AddSpecies}$
 ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true
- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ RemoveSpecies
 Theorem preRemoveSpecies
 $\forall \text{SpeciesExt}; \text{species?} : \text{SPECIES} \bullet$
 $\text{species?} \in \text{dom speciesAttrs} \wedge$
 $\text{dom speciesAttrs} \setminus \{\text{species?}\} \in \mathbb{P}(\text{species} \setminus \{\text{species?}\}) \Rightarrow$
 pre RemoveSpecies
 ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true
- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ ChangeSpecies
 Theorem preChangeSpecies
 $\forall \text{SpeciesExt}; \text{species?} : \text{SPECIES}; s? : \text{Species} \bullet$
 $\text{species?} \in \text{dom speciesAttrs} \Rightarrow \text{pre ChangeSpecies}$
 ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true

เงื่อนไขก่อนทั้งหมดในระบบฐานข้อมูลดังกล่าวแสดงในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 เงื่อนไขก่อนในระบบฐานข้อมูลกึ่งเลี้ยงปลา

การดำเนินการ	เงื่อนไขก่อน
AddSpecies	$species? \notin dom\ speciesAttrs$
AddFish	$fish? \notin dom\ fishAttrs$
AddEvent	$event? \notin dom\ eventAttrs$
AddTank	$tank? \notin dom\ tankAttrs$
AddDisplayFish	$displayFish? \notin dom\ displayFishAttrs \wedge$ $displayFish? \notin displayFish \wedge$ $displayFish? \in fish$
AddExperimentalFish	$experimentalFish? \notin dom\ experimentalFishAttrs \wedge$ $experimentalFish? \notin experimentalFish \wedge$ $experimentalFish? \in fish$
AddDisplayTank	$displayTank? \notin dom\ displayTankAttrs \wedge$ $displayTank? \notin displayTank \wedge$ $displayTank? \in tank$
AddScientificTank	$scientificTank? \notin dom\ scientificTankAttrs \wedge$ $scientificTank? \notin scientificTank \wedge$ $scientificTank? \in tank$
RemoveSpecies	$species? \in dom\ speciesAttrs \wedge$ $dom\ speciesAttrs \setminus \{species?\} \in \mathbb{P}(species \setminus \{species?\})$
RemoveFish	$fish? \in dom\ fishAttrs \wedge$ $dom\ fishAttrs \setminus \{fish?\} \in \mathbb{P}(fish \setminus \{fish?\})$
RemoveEvent	$event? \in dom\ eventAttrs \wedge$ $dom\ eventAttrs \setminus \{event?\} \in \mathbb{P}(event \setminus \{event?\})$
RemoveTank	$tank? \in dom\ tankAttrs \wedge$ $dom\ tankAttrs \setminus \{tank?\} \in \mathbb{P}(tank \setminus \{tank?\})$
RemoveDisplayFish	$displayFish? \in dom\ displayFishAttrs \wedge$ $displayFish? \in displayFish \wedge$ $displayFish? \notin fish$
RemoveExperimentalFish	$experimentalFish? \in dom\ experimentalFishAttrs \wedge$ $experimentalFish? \in experimentalFish \wedge$ $experimentalFish? \notin fish$

ตารางที่ 5.2 เงื่อนไขก่อนในระบบฐานข้อมูลถังเลี้ยงปลา (ต่อ)

การดำเนินการ	เงื่อนไขก่อน
RemoveDisplayTank	$displayTank? \in \text{dom } displayTankAttrs \wedge$ $displayTank? \in displayTank \wedge$ $displayTank? \notin tank$
RemoveScientificTank	$scientificTank? \in \text{dom } scientificTankAttrs \wedge$ $scientificTank? \in scientificTank \wedge$ $scientificTank? \notin tank$
ChangeSpecies	$species? \in \text{dom } speciesAttrs$
ChangeFish	$fish? \in \text{dom } fishAttrs$
ChangeEvent	$event? \in \text{dom } eventAttrs$
ChangeTank	$tank? \in \text{dom } tankAttrs$
ChangeDisplayFish	$displayFish? \in \text{dom } displayFishAttrs \wedge$ $displayFish? \in displayFish \wedge$ $displayFish? \notin fish$
ChangeExperimentalFish	$experimentalFish? \in \text{dom } experimentalFishAttrs \wedge$ $experimentalFish? \in experimentalFish \wedge$ $experimentalFish? \notin fish$
ChangeDisplayTank	$displayTank? \in \text{dom } displayTankAttrs \wedge$ $displayTank? \in displayTank \wedge$ $displayTank? \notin tank$
ChangeScientificTank	$scientificTank? \in \text{dom } scientificTankAttrs \wedge$ $scientificTank? \in scientificTank \wedge$ $scientificTank? \notin tank$

- การสร้างกรณีทดสอบของ AddSpecies ซึ่งต้องมีการกำหนดสถานะเริ่มต้น ของเซต species และเซต speciesAttrs ให้เป็นเซตว่าง ดังนี้

$InitSpecies$ $SpeciesExt'$
$species' = \emptyset$ $speciesAttrs' = \emptyset$

กรณีทดสอบที่ 4

TestAdd2Species $\equiv$ InitSpecies ; AddSpecies ;
 AddSpecies[species2?/species?, s2?/s?]

จากนั้นใช้คำสั่ง try ดังนี้

```
try TestAdd2Species[species? := OID1, s? := dolphin,
  speies2? := OID2, s2? := shark];
```

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นการเพิ่มสมาชิกในเซตของ species และ speciesAttrs ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{species}' &= \{OID1\} \cup \{OID2\} \wedge \\ \text{speicesAttrs}' &= \{(OID1, dolphin)\} \cup \{(OID2, shark)\} \wedge \\ &\neg OID2 = OID1 \end{aligned}$$

```
try TestAdd2Species[species? := OID1, s? := dolphin,
  species2? := OID1, s2? := shark];
```

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น false เนื่องจากเงื่อนไขก่อนของการเพิ่มสมาชิกในเซตคือ species? $\notin$ dom speciesAttrs

- การสร้างกรณีทดสอบของ RemoveSpecies

กรณีทดสอบที่ 5

TestAddThenRemoveSpecies $\equiv$ InitSpeices ; AddSpecies ;
 RemoveSpecies[species2?/species?]

```
try TestAddThenRemoveSpecies[species? := OID1, s? := dolphin,
  species2? := OID1];
```

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้คือ เซตว่างของเซต species และ speciesAttrs ดังนี้

$$\text{species}' = \emptyset \wedge \text{speciesAttrs}' = \emptyset$$

- การสร้างกรณีทดสอบของ ChangeSpecies

กรณีทดสอบที่ 6

TestChangeSpecies $\equiv$ InitSpecies ; AddSpecies ;

ChangeSpecies[species2?/species?, s2?/s?]

try TestChangeSpecies[species? := OID1, s? := dolphin,

species2? := OID1, s2? := shark];

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้คือ เป็นการลบสมาชิกในเซตของ speciesAttrs ที่มีสมาชิกลำดับที่หนึ่งของคู่ลำดับใน speciesAttrs มีค่าเท่ากับตัวแปรเข้า species2? แล้วเพิ่มสมาชิกในเซต speciesAttrs เป็นค่าของคู่ลำดับที่ต้องการแก้ไขค่า ดังนี้

species' = {OID1} $\wedge$ speciesAttrs' = {(OID1, dolphin)} $\oplus$ {(OID1, shark)}

นั่นก็คือ

species' = {OID1} $\wedge$ speciesAttrs' = {(OID1, shark)}

- การทดสอบทฤษฎีบทของ AddSpecies

Theorem TwoSpeciesOfAddingAreNotSame

$\forall$ TestAdd2Species • species2? $\neq$ species?

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ AddSpecies คือ species? $\notin$ dom speciesAttrs นั่นคือตัวแปรเข้า species? และ species2? ต้องไม่เท่ากัน

- การทดสอบทฤษฎีบทของ RemoveSpecies

Theorem TwoSpeciesOfRemovingAreSame

$\forall$ TestAddThenRemoveSpecies • species2? = species?

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ RemoveSpecies คือ species? $\in$ dom speciesAttrs $\wedge$ dom speciesAttrs $\setminus$ {species?} $\in$ P(species $\setminus$ {species?}) นั่นคือตัวแปรเข้า species? และ species2? ต้องเท่ากัน

- การทดสอบทฤษฎีบทของ ChangeSpecies
Theorem TwoSpeciesOfChangingAreSame
 $\forall \text{TestChangeSpecies} \cdot \text{species2?} = \text{species?}$

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ ChangeSpecies คือ $\text{species?} \in \text{dom speciesAttrs}$ นั่นคือตัวแปรเข้า species? และ species2? ต้องเท่ากัน

5.3.3 ระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ

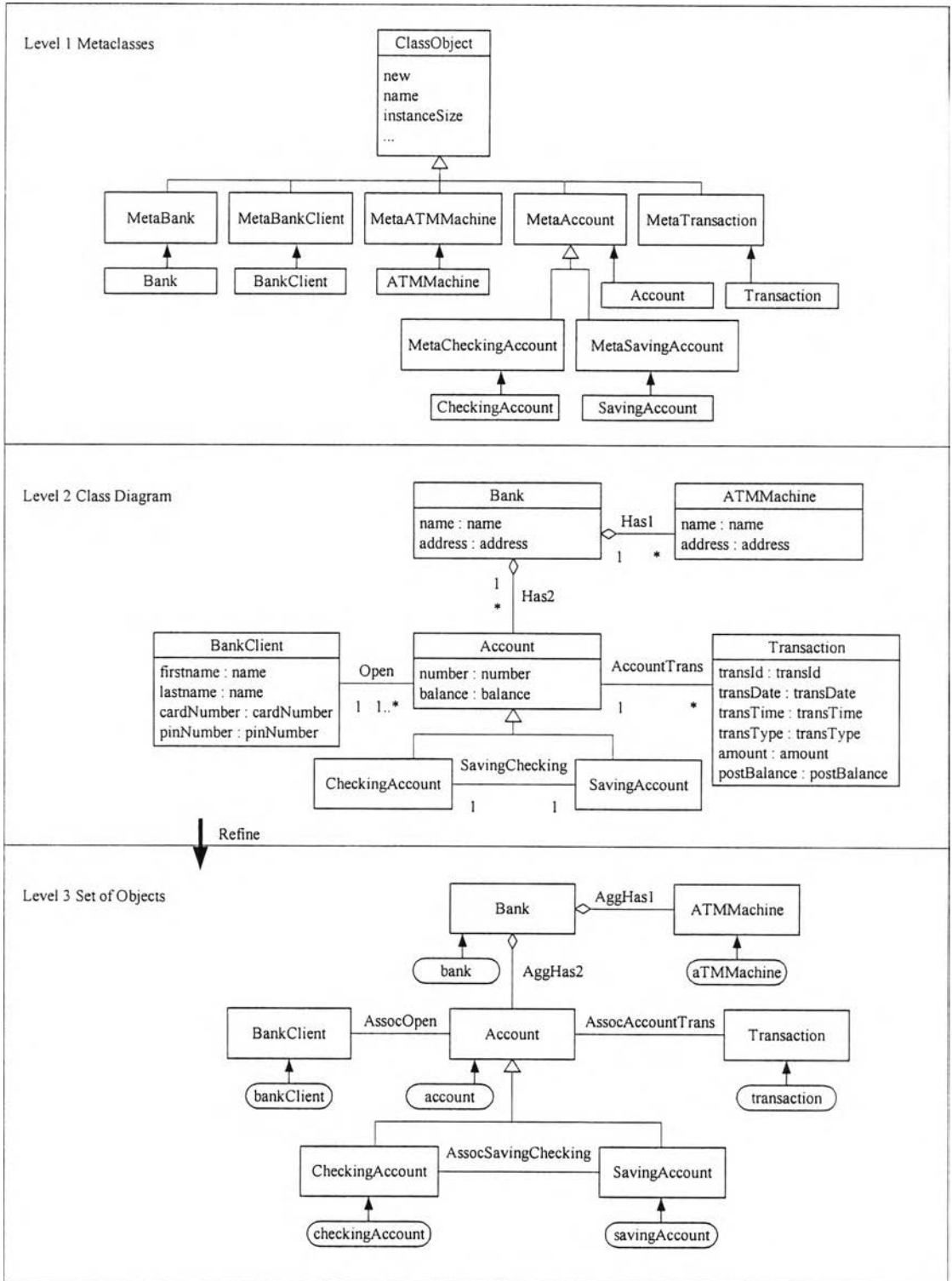
ระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ เป็นระบบที่ใช้ในการจัดการเกี่ยวกับการทำรายการทางการเงินของธนาคาร ซึ่งลูกค้าของธนาคารจะต้องทำรายการต่าง ๆ ผ่านระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ ดังในรูปที่ 5.5 ในระดับที่ 2 แสดงแผนภาพคลาสของระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ

จากรูปที่ 5.5 สามารถสร้างเป็นข้อกำหนดเขตของระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติได้ดังรูปที่ 5.6 โดยข้อมูลนำเข้าและข้อกำหนดเขตที่ได้จากเครื่องมือซอฟต์แวร์ ที่อยู่ในรูปแท่งของลาเท็กซ์แสดงในภาคผนวก ง

การตรวจสอบผลลัพธ์ของข้อกำหนดเขตที่สร้างขึ้น โดยตรวจสอบวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขตที่ได้ และวิเคราะห์ข้อกำหนดเขตที่สร้างจากระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ ได้ดังนี้

- 1) ตรวจสอบวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขตที่ได้โดยใช้ Z/EVES พบว่าข้อกำหนดที่ได้นั้นมี ความถูกต้องตามวากยสัมพันธ์ของข้อกำหนดเขต
- 2) ระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติมีจำนวนคลาสทั้งหมด 7 คลาส และมีความสัมพันธ์ทั้งหมด 5 ความสัมพันธ์ เมื่อตรวจสอบเค้าร่างของข้อกำหนดเขตที่สร้างขึ้น พบว่าเค้าร่างทุกเค้าร่างในระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ เป็นไปตามกฎการแปลงแผนภาพคลาสเป็นข้อกำหนดเขตในบทที่ 3 และเมื่อนับจำนวนเค้าร่างทั้งหมดในระบบได้ผลดังนี้
  - จำนวนเค้าร่างคลาสมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ Bank ATMMachine BankClient Account Transaction CheckingAccount และ SavingAccount
  - จำนวนเค้าร่างเพิ่มเติมของคลาสมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ BankExt ATMMachineExt BankClientExt AccountExt TransactionExt CheckingAccountExt และ SavingAccountExt
  - จำนวนเค้าร่างความสัมพันธ์มีทั้งหมด 5 เค้าร่างคือ AggHas1 AggHas2 AssocOpen AssocAccountTrans และ AssocSavingChecking

รูปที่ 5.5 ระดับของการสร้างข้อกำหนดเขตของระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ

<p>[BANK, NAME, ADDRESS] [ATMMACHINE] [BANKCLIENT, FIRSTNAME, LASTNAME, CARDNUMBER, PINNUMBER] [ACCOUNT, NUMBER, BALANCE] [TRANSACTION, TRANSID, TRANSDATE, TRANSTIME, TRANSTYPE, AMOUNT, POSTBALANCE]</p> <hr/> <p>—Bank— name : NAME address : ADDRESS</p> <hr/> <p>—BankExt— bank : F BANK bankAttrs : BANK → Bank</p> <hr/> <p>dom bankAttrs ⊆ bank</p> <hr/> <p>—ATMMachine— name : NAME address : ADDRESS</p> <hr/> <p>—ATMMachineExt— aTMMachine : F ATMMACHINE aTMMachineAttrs : ATMMACHINE → ATMMachine</p> <hr/> <p>dom aTMMachineAttrs ⊆ aTMMachine</p> <hr/> <p>—BankClient— firstname : FIRSTNAME lastname : LASTNAME cardNumber : CARDNUMBER pinNumber : PINNUMBER</p> <hr/> <p>—BankClientExt— bankClient : F BANKCLIENT bankClientAttrs : BANKCLIENT → BankClient</p> <hr/> <p>dom bankClientAttrs ⊆ bankClient</p> <hr/> <p>—Account— number : NUMBER balance : BALANCE</p> <hr/> <p>—AccountExt— account : F ACCOUNT accountAttrs : ACCOUNT → Account</p> <hr/> <p>dom accountAttrs ⊆ account</p> <hr/> <p>—Transaction— transId : TRANSID transDate : TRANSDATE transTime : TRANSTIME transType : TRANSTYPE amount : AMOUNT postBalance : POSTBALANCE</p>	<hr/> <p>—TransactionExt— transaction : F TRANSACTION transactionAttrs : TRANSACTION → Transaction</p> <hr/> <p>dom transactionAttrs ⊆ transaction</p> <hr/> <p>—CheckingAccount— accountAttrs : Account</p> <hr/> <p>—CheckingAccountExt— AccountExt checkingAccount : F ACCOUNT checkingAccountAttrs : ACCOUNT → CheckingAccount</p> <hr/> <p>dom checkingAccountAttrs ⊆ checkingAccount checkingAccount ∈ {account} ∀ a ⊆ dom checkingAccountAttrs a ∈ dom accountAttrs · (checkingAccountAttrs a).accountAttrs = (accountAttrs a)</p> <hr/> <p>—SavingAccount— accountAttrs : Account</p> <hr/> <p>—SavingAccountExt— AccountExt savingAccount : F ACCOUNT savingAccountAttrs : ACCOUNT → SavingAccount</p> <hr/> <p>dom savingAccountAttrs ⊆ savingAccount savingAccount ∈ {account} ∀ a ⊆ dom savingAccountAttrs a ∈ dom accountAttrs · (savingAccountAttrs a).accountAttrs = (accountAttrs a)</p> <hr/> <p>—AggHas1— ATMMachineExt BankExt aggHas1 : F (ATMMACHINE × BANK)</p> <hr/> <p>dom aggHas1 ⊆ aTMMachine ran aggHas1 ⊆ bank ∀ r1, r2 : ran aggHas1 · aggHas1~(r1) = aggHas1~(r2) ⇒ r1 = r2 ∀ x : aTMMachine · #(aggHas1({x})) = 1 ∀ y : bank · #(aggHas1~({y})) > 0</p> <hr/> <p>—AggHas2— AccountExt; BankExt aggHas2 : F (ACCOUNT × BANK)</p> <hr/> <p>dom aggHas2 ⊆ account ran aggHas2 ⊆ bank ∀ r1, r2 : ran aggHas2 · aggHas2~(r1) = aggHas2~(r2) ⇒ r1 = r2 ∀ x : account · #(aggHas2({x})) = 1 ∀ y : bank · #(aggHas2~({y})) > 0</p>
--	---

รูปที่ 5.6 ข้อกำหนดเซตของระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ

<p><u>AssocOpen</u> <i>BankClientExt; AccountExt</i> <i>assocOpen</i> : $\mathbb{F} (BANKCLIENT \times ACCOUNT)$</p> <p>$\text{dom } assocOpen \subseteq bankClient$ $\text{ran } assocOpen \subseteq account$ $\forall r1, r2 : \text{dom } assocOpen \cdot$ $assocOpen(r1) = assocOpen(r2) \Rightarrow r1 = r2$ $\forall x : bankClient \cdot \#(assocOpen(\{x\})) > 1$ $\forall y : account \cdot \#(assocOpen^{-1}(\{y\})) = 1$</p>	<p><u>AddBankClient</u> $\Delta BankClientExt$ <i>bankClient?</i> : <i>BANKCLIENT</i> <i>b?</i> : <i>BankClient</i></p> <p>$bankClient? \notin \text{dom } bankClientAttrs$ $bankClient' = bankClient \cup \{bankClient?\}$ $bankClientAttrs' = bankClientAttrs \cup$ $\{bankClient? \mapsto b?\}$</p>
<p><u>AssocAccountTrans</u> <i>AccountExt</i> <i>TransactionExt</i> <i>assocAccountTrans</i> : $\mathbb{F} (ACCOUNT \times TRANSACTION)$</p> <p>$\text{dom } assocAccountTrans \subseteq account$ $\text{ran } assocAccountTrans \subseteq transaction$ $\forall r1, r2 : \text{dom } assocAccountTrans \cdot$ $assocAccountTrans(r1) = assocAccountTrans(r2)$ $\Rightarrow r1 = r2$ $\forall x : account \cdot \#(assocAccountTrans(\{x\})) > 0$ $\forall y : transaction \cdot \#(assocAccountTrans^{-1}(\{y\})) = 1$</p>	<p><u>AddAccount</u> $\Delta AccountExt$ <i>account?</i> : <i>ACCOUNT</i> <i>a?</i> : <i>Account</i></p> <p>$account? \notin \text{dom } accountAttrs$ $account' = account \cup \{account?\}$ $accountAttrs' = accountAttrs \cup \{account? \mapsto a?\}$</p>
<p><u>AssocSavingChecking</u> <i>CheckingAccountExt</i> <i>SavingAccountExt</i> <i>assocSavingChecking</i> : $\mathbb{F} (ACCOUNT \times ACCOUNT)$</p> <p>$\text{dom } assocSavingChecking \subseteq checkingAccount$ $\text{ran } assocSavingChecking \subseteq savingAccount$ $\forall d1, d2 : \text{dom } assocSavingChecking;$ $r1, r2 : \text{ran } assocSavingChecking;$ $assocSavingChecking(d1) =$ $assocSavingChecking(d2) \Rightarrow d1 = d2 \wedge$ $assocSavingChecking^{-1}(r1) =$ $assocSavingChecking^{-1}(r2) \Rightarrow r1 = r2$ $\forall x : checkingAccount \cdot$ $\#(assocSavingChecking(\{x\})) = 1$ $\forall y : savingAccount \cdot$ $\#(assocSavingChecking^{-1}(\{y\})) = 1$</p>	<p><u>AddTransaction</u> $\Delta TransactionExt$ <i>transaction?</i> : <i>TRANSACTION</i> <i>t?</i> : <i>Transaction</i></p> <p>$transaction? \notin \text{dom } transactionAttrs$ $transaction' = transaction \cup \{transaction?\}$ $transactionAttrs' = transactionAttrs \cup$ $\{transaction? \mapsto t?\}$</p>
<p><u>AddBank</u> $\Delta BankExt$ <i>bank?</i> : <i>BANK</i> <i>b?</i> : <i>Bank</i></p> <p>$bank? \notin \text{dom } bankAttrs$ $bank' = bank \cup \{bank?\}$ $bankAttrs' = bankAttrs \cup \{bank? \mapsto b?\}$</p>	<p><u>AddCheckingAccount</u> $\Delta CheckingAccountExt$ <i>checkingAccount?</i> : <i>ACCOUNT</i> <i>c?</i> : <i>CheckingAccount</i></p> <p>$checkingAccount? \notin \text{dom } checkingAccountAttrs$ $checkingAccount' = checkingAccount \cup$ $\{checkingAccount?\}$ $checkingAccountAttrs' = checkingAccountAttrs \cup$ $\{checkingAccount? \mapsto c?\}$</p>
<p><u>AddATMMachine</u> $\Delta ATMMachineExt$ <i>aTMMachine?</i> : <i>ATMMACHINE</i> <i>a?</i> : <i>ATMMachine</i></p> <p>$aTMMachine? \notin \text{dom } aTMMachineAttrs$ $aTMMachine' = aTMMachine \cup \{aTMMachine?\}$ $aTMMachineAttrs' = aTMMachineAttrs \cup$ $\{aTMMachine? \mapsto a?\}$</p>	<p><u>AddSavingAccount</u> $\Delta SavingAccountExt$ <i>savingAccount?</i> : <i>ACCOUNT</i> <i>s?</i> : <i>SavingAccount</i></p> <p>$savingAccount? \notin \text{dom } savingAccountAttrs$ $savingAccount' = savingAccount \cup$ $\{savingAccount?\}$ $savingAccountAttrs' = savingAccountAttrs \cup$ $\{savingAccount? \mapsto s?\}$</p>
	<p><u>RemoveBank</u> $\Delta BankExt$ <i>bank?</i> : <i>BANK</i></p> <p>$bank? \in \text{dom } bankAttrs$ $bank' = bank \setminus \{bank?\}$ $bankAttrs' = \{bank?\} \triangleleft bankAttrs$</p>

รูปที่ 5.6 ข้อกำหนดเซตของระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ (ต่อ)

<p>—RemoveATMMachine— Δ ATMMachineExt $aTMMachine? : ATMMACHINE$</p> <hr/> <p>$aTMMachine? \in \text{dom } aTMMachineAttrs$ $aTMMachine' = aTMMachine \setminus \{aTMMachine?\}$ $aTMMachineAttrs' = \{aTMMachine?\} \triangleleft aTMMachineAttrs$</p>	<p>—ChangeATMMachine— Δ ATMMachineExt $aTMMachine? : ATMMACHINE$ $a? : ATMMachine$</p> <hr/> <p>$aTMMachine? \in \text{dom } aTMMachineAttrs$ $aTMMachine' = aTMMachine$ $aTMMachineAttrs' = aTMMachineAttrs \oplus \{aTMMachine? \rightarrow a?\}$</p>
<p>—RemoveBankClient— Δ BankClientExt $bankClient? : BANKCLIENT$</p> <hr/> <p>$bankClient? \in \text{dom } bankClientAttrs$ $bankClient' = bankClient \setminus \{bankClient?\}$ $bankClientAttrs' = \{bankClient?\} \triangleleft bankClientAttrs$</p>	<p>—ChangeBankClient— Δ BankClientExt $bankClient? : BANKCLIENT$ $b? : BankClient$</p> <hr/> <p>$bankClient? \in \text{dom } bankClientAttrs$ $bankClient' = bankClient$ $bankClientAttrs' = bankClientAttrs \oplus \{bankClient? \rightarrow b?\}$</p>
<p>—RemoveAccount— Δ AccountExt $account? : ACCOUNT$</p> <hr/> <p>$account? \in \text{dom } accountAttrs$ $account' = account \setminus \{account?\}$ $accountAttrs' = \{account?\} \triangleleft accountAttrs$</p>	<p>—ChangeAccount— Δ AccountExt $account? : ACCOUNT$ $a? : Account$</p> <hr/> <p>$account? \in \text{dom } accountAttrs$ $account' = account$ $accountAttrs' = accountAttrs \oplus \{account? \rightarrow a?\}$</p>
<p>—RemoveTransaction— Δ TransactionExt $transaction? : TRANSACTION$</p> <hr/> <p>$transaction? \in \text{dom } transactionAttrs$ $transaction' = transaction \setminus \{transaction?\}$ $transactionAttrs' = \{transaction?\} \triangleleft transactionAttrs$</p>	<p>—ChangeTransaction— Δ TransactionExt $transaction? : TRANSACTION$ $t? : Transaction$</p> <hr/> <p>$transaction? \in \text{dom } transactionAttrs$ $transaction' = transaction$ $transactionAttrs' = transactionAttrs \oplus \{transaction? \rightarrow t?\}$</p>
<p>—RemoveCheckingAccount— Δ CheckingAccountExt $checkingAccount? : ACCOUNT$</p> <hr/> <p>$checkingAccount? \in \text{dom } checkingAccountAttrs$ $checkingAccount' = checkingAccount \setminus \{checkingAccount?\}$ $checkingAccountAttrs' = \{checkingAccount?\} \triangleleft checkingAccountAttrs$</p>	<p>—ChangeCheckingAccount— Δ CheckingAccountExt $checkingAccount? : ACCOUNT$ $c? : CheckingAccount$</p> <hr/> <p>$checkingAccount? \in \text{dom } checkingAccountAttrs$ $checkingAccount' = checkingAccount$ $checkingAccountAttrs' = checkingAccountAttrs \oplus \{checkingAccount? \rightarrow c?\}$</p>
<p>—RemoveSavingAccount— Δ SavingAccountExt $savingAccount? : ACCOUNT$</p> <hr/> <p>$savingAccount? \in \text{dom } savingAccountAttrs$ $savingAccount' = savingAccount \setminus \{savingAccount?\}$ $savingAccountAttrs' = \{savingAccount?\} \triangleleft savingAccountAttrs$</p>	<p>—ChangeSavingAccount— Δ SavingAccountExt $savingAccount? : ACCOUNT$ $s? : SavingAccount$</p> <hr/> <p>$savingAccount? \in \text{dom } savingAccountAttrs$ $savingAccount' = savingAccount$ $savingAccountAttrs' = savingAccountAttrs \oplus \{savingAccount? \rightarrow s?\}$</p>
<p>—ChangeBank— Δ BankExt $bank? : BANK$ $b? : Bank$</p> <hr/> <p>$bank? \in \text{dom } bankAttrs$ $bank' = bank$ $bankAttrs' = bankAttrs \oplus \{bank? \rightarrow b?\}$</p>	

รูปที่ 5.6 ข้อกำหนดเซตของระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ (ต่อ)

- จำนวนเค้าร่างการเพิ่มมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ AddBank AddATMMachine AddBankClient AddAccount AddTransaction AddCheckingAccount และ AddSavingAccount
  - จำนวนเค้าร่างการลบมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ RemoveBank RemoveATMMachine RemoveBankClient RemoveAccount RemoveTransaction RemoveCheckingAccount และ RemoveSavingAccount
  - จำนวนเค้าร่างการแก้ไขมีทั้งหมด 7 เค้าร่างคือ ChangeBank ChangeATMMachine ChangeBankClient ChangeAccount ChangeTransaction ChangeCheckingAccount และ ChangeSavingAccount
- 3) วิเคราะห์ข้อกำหนดเขตที่ได้โดยใช้ Z/EVES โดยการสร้างเงื่อนไขก่อน การสร้างกรณีทดสอบ และการทดสอบทฤษฎีบท ซึ่งในที่นี้จะยกตัวอย่างการวิเคราะห์การดำเนินการพื้นฐาน AddAccount RemoveAccount และ ChangeAccount ดังนี้

<p>—AddAccount—</p> <p>Δ AccountExt</p> <p>$account? : ACCOUNT$</p> <p>$a? : Account$</p> <hr/> <p>$account? \notin \text{dom } accountAttrs$</p> <p>$account' = account \cup \{account?\}$</p> <p>$accountAttrs' = accountAttrs \cup \{account? \mapsto a?\}$</p>

<p>—RemoveAccount—</p> <p>Δ AccountExt</p> <p>$account? : ACCOUNT$</p> <hr/> <p>$account? \in \text{dom } accountAttrs$</p> <p>$account' = account \setminus \{account?\}$</p> <p>$accountAttrs' = \{account?\} \triangleleft accountAttrs$</p>

<p>—ChangeAccount—</p> <p>Δ AccountExt</p> <p>$account? : ACCOUNT$</p> <p>$a? : Account$</p> <hr/> <p>$account? \in \text{dom } accountAttrs$</p> <p>$account' = account$</p> <p>$accountAttrs' = accountAttrs \oplus \{account? \mapsto a?\}$</p>

- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ AddAccount

Theorem preAddAccount

$\forall \text{AccountExt}; \text{account?} : \text{ACCOUNT}; a? : \text{Account} \bullet$

$\text{account?} \notin \text{dom accountAttrs} \Rightarrow \text{pre AddAccount}$

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true

- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ RemoveAccount

Theorem preRemoveAccount

$\forall \text{AccountExt}; \text{account?} : \text{ACCOUNT} \bullet$

$\text{account?} \in \text{dom accountAttrs} \wedge$

$\text{dom accountAttrs} \setminus \{\text{account?}\} \in \mathbb{P}(\text{account} \setminus \{\text{account?}\}) \Rightarrow$

pre RemoveAccount

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true

- การสร้างเงื่อนไขก่อนของ ChangeAccount

Theorem preChangeAccount

$\forall \text{AccountExt}; \text{account?} : \text{ACCOUNT}; a? : \text{Account} \bullet$

$\text{account?} \in \text{dom accountAttrs} \Rightarrow \text{pre ChangeAccount}$

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true

เงื่อนไขก่อนทั้งหมดในระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ แสดงในตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 เงื่อนไขก่อนในระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ

การดำเนินการ	เงื่อนไขก่อน
AddBank	$\text{bank?} \notin \text{dom bankAttrs}$
AddATMMachine	$\text{aTMMachine?} \notin \text{dom aTMMachineAttrs}$
AddBankClient	$\text{bankClient?} \notin \text{dom bankClientAttrs}$
AddAccount	$\text{account?} \notin \text{dom accountAttrs}$
AddTransaction	$\text{transaction?} \notin \text{dom transactionAttrs}$
AddCheckingAccount	$\text{checkingAccount?} \notin \text{dom checkingAccountAttrs} \wedge$ $\text{checkingAccount?} \notin \text{checkingAccount} \wedge$ $\text{checkingAccount?} \in \text{account}$

ตารางที่ 5.3 เงื่อนไขก่อนในระบบเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ (ต่อ)

การดำเนินการ	เงื่อนไขก่อน
AddSavingAccount	savingAccount? $\notin$ dom savingAccountAttrs $\wedge$ savingAccount? $\notin$ savingAccount $\wedge$ savingAccount? $\in$ account
RemoveBank	bank? $\in$ dom bankAttrs $\wedge$ dom bankAttrs $\setminus$ {bank?} $\in$ $\mathbb{P}$ (bank $\setminus$ {bank?})
RemoveATMMachine	aTMMachine? $\in$ dom aTMMachineAttrs $\wedge$ dom aTMMachineAttrs $\setminus$ {aTMMachine?} $\in$ $\mathbb{P}$ (aTMMachine $\setminus$ {aTMMachine?})
RemoveBankClient	bankClient? $\in$ dom bankClientAttrs $\wedge$ dom bankClientAttrs $\setminus$ {bankClient?} $\in$ $\mathbb{P}$ (bankClient $\setminus$ {bankClient?})
RemoveAccount	account? $\in$ dom accountAttrs $\wedge$ dom accountAttrs $\setminus$ {account?} $\in$ $\mathbb{P}$ (account $\setminus$ {account?})
RemoveTransaction	transaction? $\in$ dom transactionAttrs $\wedge$ dom transactionAttrs $\setminus$ {transaction?} $\in$ $\mathbb{P}$ (transaction $\setminus$ {transaction?})
RemoveCheckingAccount	checkingAccount? $\in$ dom checkingAccountAttrs $\wedge$ checkingAccount? $\in$ checkingAccount $\wedge$ checkingAccount? $\notin$ checkingAccount
RemoveSavingAccount	savingAccount? $\in$ dom savingAccountAttrs $\wedge$ savingAccount? $\in$ savingAccount $\wedge$ savingAccount? $\notin$ savingAccount
ChangeBank	bank? $\in$ dom bankAttrs
ChangeATMMachine	aTMMachine? $\in$ dom aTMMachineAttrs
ChangeBankClient	bankClient? $\in$ dom bankClientAttrs
ChangeAccount	account? $\in$ dom accountAttrs
ChangeTransaction	transaction? $\in$ dom transactionAttrs
ChangeCheckingAccount	checkingAccount? $\in$ dom checkingAccountAttrs $\wedge$ checkingAccount? $\in$ checkingAccount $\wedge$ checkingAccount? $\notin$ account
ChangeSavingAccount	savingAccount? $\in$ dom savingAccountAttrs $\wedge$ savingAccount? $\in$ savingAccount $\wedge$ savingAccount? $\notin$ account

- การสร้างกรณีทดสอบของ AddAccount ซึ่งต้องมีการกำหนดสถานะเริ่มต้นของเซต account และเซต accountAttrs ให้เป็นเซตว่าง ดังนี้

InitAccount $\text{AccountExt}'$
$\text{account}' = \emptyset$ $\text{accountAttrs}' = \emptyset$

กรณีทดสอบที่ 7

TestAdd2Accounts $\equiv$ InitAccount ; AddAccount ;
 AddAccount[account2?/account?, a2?/a?]

จากนั้นใช้คำสั่ง try ดังนี้

try TestAdd2Accounts[account? := OID1, a? := account101,
 account2? := OID2, a2? := account102];

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นการเพิ่มสมาชิกในเซตของ account และ accountAttrs ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{account}' &= \{\text{OID1}\} \cup \{\text{OID2}\} \wedge \\ \text{accountAttrs}' &= \{(\text{OID1}, \text{account101})\} \cup \{(\text{OID2}, \text{account102})\} \\ &\wedge \neg \text{OID2} = \text{OID1} \end{aligned}$$

try TestAdd2Accounts[account? := OID1, a? := account101,
 account2? := OID1, a2? := account102];

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น false เนื่องจากเงื่อนไขก่อนของการเพิ่มสมาชิกในเซตคือ account? $\notin$ dom accountAttrs

- การสร้างกรณีทดสอบของ RemoveAccount

กรณีทดสอบที่ 8

TestAddThenRemoveAccount $\equiv$ InitAccount ; AddAccount ;
 RemoveAccount[account2?/account?]

try TestAddThenRemoveAccount[account? := OID1, a? := account101,
 account2? := OID1];

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้คือ เซตว่างของเซต account และ accountAttrs ดังนี้

$$\text{account}' = \emptyset \wedge \text{accountAttrs}' = \emptyset$$

- การสร้างกรณีทดสอบของ ChangeAccount
กรณีทดสอบที่ 9

TestChangeAccount $\equiv$ InitAccount $\wp$ AddAccount $\wp$

$$\text{ChangeAccount}[\text{account2?}/\text{account?}, \text{a2?}/\text{a?}]$$

try TestChangeAccount[account? := OID1, a? := account101,

$$\text{account2?} := \text{OID1}, \text{a2?} := \text{account102}];$$

ซึ่งเมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้คือ เป็นการลบสมาชิกในเซตของ accountAttrs ที่มีสมาชิกลำดับที่หนึ่งของคู่ลำดับใน accountAttrs มีค่าเท่ากับตัวแปรเข้า account2? แล้วเพิ่มสมาชิกในเซต accountAttrs เป็นค่าของคู่ลำดับที่ต้องการแก้ไขค่า ดังนี้

$$\text{account}' = \{\text{OID1}\} \wedge$$

$$\text{accountAttrs}' = \{(\text{OID1}, \text{account101})\} \oplus \{(\text{OID1}, \text{account102})\}$$

นั่นก็คือ

$$\text{account}' = \{\text{OID1}\} \wedge \text{accountAttrs}' = \{(\text{OID1}, \text{account102})\}$$

- การทดสอบทฤษฎีบทของ AddAccount

Theorem TwoAccountsOfAddingAreNotSame

$$\forall \text{TestAdd2Account} \bullet \text{account2?} \neq \text{account?}$$

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ AddAccount คือ account? $\notin$ dom accountAttrs นั่นคือตัวแปรเข้า account? และ account2? ต้องไม่เท่ากัน

- การทดสอบทฤษฎีบทของ RemoveAccount

Theorem TwoAccountOfRemovingAreSame

$$\forall \text{TestAddThenRemoveAccount} \bullet \text{account2?} = \text{account?}$$

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ RemoveAccount คือ $account? \in \text{dom accountAttrs} \wedge \text{dom accountAttrs} \setminus \{account?\} \in \mathbb{P}(\text{account} \setminus \{account?\})$ นั่นคือตัวแปรเข้า account? และ account2? ต้องเท่ากัน

- การทดสอบทฤษฎีบทของ ChangeAccount

Theorem TwoAccountsOfChangingAreSame

$$\forall \text{TestChangeAccount} \bullet \text{account2?} = \text{account?}$$

เมื่อใช้คำสั่ง prove by reduce ใน Z/EVES ผลลัพธ์ที่ได้จะมีค่าเป็น true ทั้งนี้เป็นผลมาจากเงื่อนไขก่อนของ ChangeAccount คือ $account? \in \text{dom accountAttrs}$ นั่นคือตัวแปรเข้า account? และ account2? ต้องเท่ากัน